

2023 BALKANFILA XIX

КАТАЛОГ ИЗЛОЖБЕ EXHIBITION CATALOG

БАЛКАНФИЛА | XIX | BALKANFILA

Међународна филателистичка изложба / International Philatelic Exhibition

БЕОГРАД • 12 - 14. 10. 2023 • BELGRADE

Интернет
продавница
еФилателија

Купујте поштанске марке
и филателистичке производе
електронским путем
на сајту еФилателије

efilatelija.posta.rs

Филателија

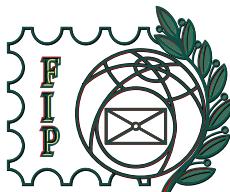

БАЛКАНФИЛА | XIX | BALKANFILA

БЕОГРАД • 12 - 14. 10. 2023 • BELGRADE

Међународна филателистичка изложба / International Philatelic Exhibition

balkanfila.posta.rs

FIP SPONSORSHIP

The FIP - International Philatelic Federation
as part of its annual program of support
for regional international exhibitions

Издавач:

Савез филателиста Србије
Косовска 47, 11000 Београд

За издавача:

Никола Љубичић, председник
e-mail: sfs@ptt.rs,
www.philaserbia.org
Tel/Fax: +381 (0) 11 323 0929

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР

Одговорни уредник:

Владимир Милић
Угљеша Стефановић
Никола Љубичић
Александар Крстић
Зоран Степановић
Тамара Вуков Станчић
Милана Брисић

Графичка обрада и припрема за штампу:

Владан Константиновић
Absolut Studio

Штампа:

Штампарија Поште Србије

Тираж:

300

BALKANFILA

is an organization that develops friendship between philatelists of the Balkan countries.

HONORARY PATRONAGE PRESIDENT OF SERBIA

The exhibition is under the Honorary Patronage of
Mr Aleksandar Vucic, President of Serbia.

GENERAL SPONSOR POST OF SERBIA

The exhibition BAKANFILA XIX is organized by the Union of Philatelists of Serbia with the complete logistical and financial support of Post Serbia.

FIP SPONSORSHIP

The FIP - International Philatelic Federation as part of its annual program of support for regional international exhibitions, recognized the importance of the

BAKANFILA XIX
exhibition and decided to support.

ПОЗДРАВНА РЕЧ

Поштовани,

Радује ме што Савез филателиста Србије посвећено ради на очувању и неговању традиције филателије у нашој земљи.

Регионална изложба филателије „Балканфила XIX“ је изузетна прилика да Србија и наш главни град привуку велики број излагача и туриста из земаља региона, али и целог света.

Међународне филателистичке изложбе у нашој земљи одржане су 1977. године у Београду и 1987. године у Новом Саду. Изложбе су по организацији, али и садржају, биле међу најбоље организованим изложбама тог времена. Филателисти Србије су наставили да на филателистичким изложбама у нашој земљи и широм света освајају признања и медаље.

Имајући у виду да ће изложба „Балканфила XIX“ у Србији бити одржана после више од тридесет година, подршка овој изложби није само симболичка већ има за циљ да постигнути разултати наше земље на пољу филателије остану забележени и представљају подстицај за будуће генерације филателиста Србије.

Због свега наведеног са задовољством прихватам да будем покровитељ изложбе „Балканфила XIX“.

**ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ
Александар Вучић**

GREETING

Dear guests,

I am pleased to see that the Serbian Philatelic Federation is dedicated to its work on preserving and nurturing the philatelic tradition in our country.

The regional philatelic exhibition "Balkanfila XIX" is an exceptional opportunity for Serbia and our capital city to attract a large number of exhibitors and tourists from countries of the region and the world.

International philatelic exhibitions have been held in our country previously, in 1977 in Belgrade and in 1987 in Novi Sad. In terms of organization and content, these exhibitions were among the best organized exhibitions of their time. Serbian philatelists have continued to win recognitions and medals on philatelic exhibitions held in our country and in the world.

Bearing in mind that the exhibition "Balkanfila XIX" is being held in Serbia after more than thirty years, support for this exhibition is not only symbolic but also has the aim of recording the results our country has achieved in the field of philately and providing incentives for future generations of philatelist in Serbia.

For all of these reasons, it is with great pleasure that I accept to be the patron of the "Balkanfila XIX" exhibition.

**PRESIDENT OF THE REPUBLIC
Aleksandar Vučić**

ПОЗДРАВНА РЕЧ

Филателија, поштанска марка, поштанска историја... то су појмови који на најбољи могући начин представљају многобројно културно - историјске вредности једне државе, а наша се у том аспекту може похвалити како богатим историјским наслеђем тако и врхунским новитетима из области филателије. Ликови, институције, догађаји сачувани на поштanskим маркама често буду својеврstan подсетник на најзначајније периоде наше историје, и тако учествују у стварању појединачне али и колективне културе памћења, која нам је у овим временима преко потребна - да никада не заборавимо ко смо и шта смо, и какве напредне и слободарске идеје смо одувек баштинили и наслеђивали од предака.

„Пошта Србије“, једна од најстаријих државних организација у Србији, са вишедеценијском историјом, као стуб настајања поштанске марке и као институција која је учествовала у стварању Светске поштанске уније, по својој природи подржавајући и стварајући значај филателије, у својству генералног спонзора приступила је, у сарадњи са Савезом филателиста Србије, организацији Међународне филателистичке изложбе „Балканфил XIX“ у Београду, након тачно 46 година од претходне такве манифестације у нас. Поред Србије као домаћина, учешће је узело још 11 држава са Балкана, а највеће признање је уследило тиме што је председник Републике Србије, г. Александар Вучић препознао значај овог догађаја и прихватио молбу и предлог да буде почасни покровитељ изложбе.

Током три дана колико ће изложба трајати презентоваће се врхунски изложци излагача са читавог Балкана, повезаће се људи и културе из свих тих држава и шире на једном месту, а Београд ће поново показати, као небројено пута до сада, да је град домаћин великог срца и учинити нас поносним и препознатљивим како у региону тако и у читавом свету.

Жеља нам је да ова изложба буде покретач новог нараштаја филателиста који ће наставити традицију сакупљања и излагања марака. Такође, манифестација ће бити и јединствена прилика за упознавање посетилаца са богатом историјом и садашњошћу наше државе и народа, управо кроз филателистичке садржаје, што јесте и једно од највећих достигнућа и резултата изложбе.

Дејан Савић
Саветник председника Републике Србије

GREETING

Philately, postal stamps, postal history... these are the terms that represent cultural and historic values of a country in the best possible manner and, in this context, our country can be proud of its rich historic heritage and state-of-the art novelties from the field of philately. Characters, institutions and events preserved in postal stamps often serve as a reminder of sorts of the most significant periods of history, and thus play a role in creating the culture of individual and collective memory, which we dearly need in these times, so as never to forget who and what we are, and the ideas of freedom and progress that we have always nurtured and inherited from our predecessors.

The Serbian Post, as one of the oldest state organizations in Serbia, with decades of history, as a foundation for creation of postal stamps, and as an institution that took part in the establishment of the Universal Postal Union, by its nature supporting and creating philately, in cooperation with the Serbian Philatelic Federation, took part as a general sponsor in the organization of the international philatelic exhibition "Balkanfila XIX" in Belgrade, exactly 46 years after such a manifestation was last held in our country. In addition to Serbia as the host country, another 11 countries from the Balkans are taking part, and the biggest recognition for us is that the president of the Republic of Serbia, Aleksandar Vučić, recognized the significance of this event and accepted our proposal and request to be the honorary patron of this exhibition.

During the three days of this exhibition, we will see presentations of extraordinary exhibits of participants from all Balkan countries, we will connect people and cultures from these countries and wider, by gathering them in a single place, and Belgrade will, once again, show that it is a host city with a great big heart, and it will make us proud and recognizable in the region and the world.

It is our great desire for this exhibition to be the prime mover that attracts a new generation of philatelists who will continue the tradition of collecting and exhibiting postal stamps. In addition, this event will be a unique opportunity to acquaint our visitors with the rich history and contemporary events significant for our country and its people, precisely through philatelic content, which is one of the greatest and most significant accomplishments of exhibitions such as this.

Dejan Savić

Advisor to the president of the Republic of Serbia

ПОЗДРАВНА РЕЧ

Цењени гости, уважени филателисти, поштовани чланови медија, велико ми је задовољство да пожелим добродошлицу на Међународну филателистичку изложбу БАЛКАНФИЛА XIX вама и нашем цењеном специјалном госту, председнику Србије.

Окупили смо се данас у нашем прелепом главном граду, Београду, у славу наших веза и наше заједнице, уметности и историје. Овде смо да делимо, учимо и ценимо сложену уметност прикупљања поштанских марки, активност која превазилази границе и уједињује појединце из различитих окружења и култура. Током следећа три дана, од 12. до 14. октобра, упустићемо се на путовање које ће нас оплеменити, путовање кроз историју обојену лепотама многоbroјних наратива, сажету и садржану у границама скромних димензија поштанске марке.

Искрено сам почаствован што имам задовољство да вам саопштим да је наше овогодишње окупљање у целости спонзорисано од стране Поште Србије, уз подршку Савеза филателиста Србије. Неуморна и постојана посвећеност ових институција служи као доказ да у Србији постоји страст као овом опчињавајућем хобију и интелектуалној потрази.

Ове године дочекујемо учеснике из целог Балкана али и ван његових граница. Својим присуством ће нас почаствовати наша браћа и сестре из Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Хрватске, Грчке, Северне Македоније, Молдавије, Црне Горе, Румуније, Србије, Словеније и Турске. Такође нам је задовољство да пружимо добродошлицу и позваним државама, Кипру и Мађарској.

БАЛКАНАФИЛА XIX није само изложба. То је мозаик наратива, историја и култура које су представљене кроз уметност израде поштанских марки. Она је сведочанство о нашој заједничкој регионалној историји и посвета нашим разноврсним идентитетима. Такође је и одраз наше посвећености неговању разумевања и пријатељства између наших народа.

Поштовани председниче, као представник наше земље домаћина, ваше присуство данас подвлачи значај овог догађаја. То је гест који нас све подсећа на фундаменталне вредности јединства, сарадње и међусобног поштовања, које настављају да нам буду водила у нашим подухватима, како у филателистичкој заједници, тако и шире.

Свима вама који сте данас овде присутни, желим вам да пронађете инспирацију, знање и пријатељство у сваком делу ове изложбе. Заједнички, дивимо се сложеној лепоти ових минијатурних уметничких дела која су разноврсна као и људи који су се овде окупили у њихову славу.

Добродошли на БАЛКАНФИЛА XIX. Нека наше истраживање почне!

Хвала Вам.

Никола Љубичић

Председник Савеза филателиста Србије

GREETING

Distinguished guests, esteemed philatelists, respected members of the press, and our highly esteemed special guest, the President of Serbia, it is with immense pleasure that I welcome you all to The International Philatelic Exhibition BALKANFILA XIX.

We gather here today in our beautiful capital, Belgrade, in a celebration of connection and community, of artistry and history. We are here to share, learn, and appreciate the intricate art of stamp collection, an activity that transcends borders and unites individuals of diverse backgrounds and cultures. For the next three days, from 12th to the 14th of October, we shall embark on an enriching journey steeped in history and awash with the beauty of countless narratives, encapsulated within the confines of each stamp's humble dimensions.

I am profoundly humbled to be able to announce that this year's event is entirely sponsored by the Serbian Post, and supported by the Serbian Philatelic Federation. The tireless dedication and unwavering commitment of these institutions serve as a testament to Serbia's passion for this captivating hobby and intellectual pursuit.

This year, we welcome participants from across the Balkans and beyond. Our brothers and sisters from Albania, Bosnia & Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Greece, North Macedonia, Moldova, Montenegro, Romania, Serbia, Slovenia, and Turkey will be gracing us with their presence. We are also thrilled to extend our cordial invitation to the invited countries, Cyprus and Hungary.

BALKANFILA XIX is not only an exhibition. It is a mosaic of narratives, histories, and cultures represented through the artistry of stamp-making. It is a testament to our shared regional history and a tribute to our diverse identities. It is also a reflection of our commitment to foster understanding and friendship amongst our nations.

Dear President, as a representative of our host country, your presence today underlines the significance of this event. It is a gesture that reminds us all of the fundamental values of unity, cooperation, and mutual respect that continue to guide us in our endeavors, both within the philatelic community and beyond.

To everyone present here today, may you find inspiration, knowledge, and friendship in every corner of this exhibition. Together, let us marvel at the intricate beauty of these miniature artworks that are as diverse as the people who have gathered here to appreciate them.

Welcome to BALKANFILA XIX. Let the exploration begin!
Thank you.

Nikola Ljubicic
President of Union of Philatelists of Serbia

ORGANAZING COMMITTEE

Dejan Savić
Advisor to the
President of Republic
of Serbia

Mihailo Zogović
Brigadier General

Slavoljub Janićijević
Head of the director's
office „Post of Serbia“

Aleksandar Boričić
President of the
European Volleyball
Federation

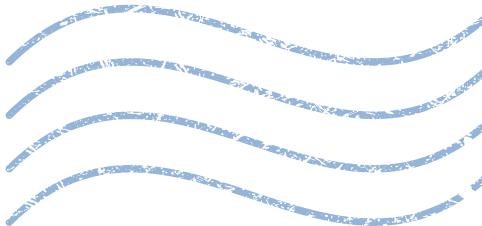

Nikola Ljubičić
President of the Union
of Philatelists of Serbia

EXECUTIVE COMMITTEE

*Vladimir Popović,
Director of Public
Policy Institute*

*Adam Sofronijević
Director of
„Srbijamarka“*

*Aleksandar Krstić
Vice-president of the
Union of Philatelists of
Serbia*

*Zoran Stepanović
Commissioner for
resolving disputes
of the Union of
Philatelists of Serbia*

*Uglješa Stefanović
The secretary of the
Union of Philatelists of
Serbia*

*Vladimir Milić
Editor of "Philatelist"
magazine*

Aleksandar Krstic
General Commisioner
sfkaukcija@gmail.com
Serbia

NATIONAL COMMISSIONERS

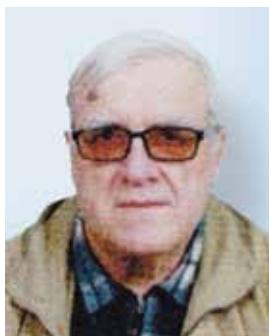
Julian Demeti
julian.demeti@gmail.com
Albania

Radenko Radanovic
radenkoradanovic@gmail.com
BiH
Republic of Srpska

Kemal Taljanovic
ktaljanovic@yahoo.com
BiH
Canton of Sarajevo

Nikola Nikolov
n.nikolov49@abv.bg
Bulgaria

Matej Glavic
matej.glavic@sk.t-com.hr
Croatia

Alexandros Galinos
alexandregalinos@gmail.com
Greece

Stanko Zafirov
zafirovstanko@yahoo.com
North Macedonia

Jelisaveta Katuric
tomokaturic@t-com.me
Montenegro

Francisc Ambrus
franambrus@yahoo.com
Romania

Bojan Bracic
bojan.bracic@triera.net
Slovenia

Muzafer Arda
turkfila@gmail.com
Turkey

Mehmet Bostanoğlu
dtmbostanoglu@gmail.com
Turkey

György dr. Lővei
ugyved.drlovei@gmail.com
Hungary

JURY

Nikola Ljubicic
Jury President
koljaljubicic@hotmail.com
Serbia

Boncho Bonev
bnb11@abv.bg
Bulgaria

Julije Maras
julije@maras-filatelija.com.hr
Croatia

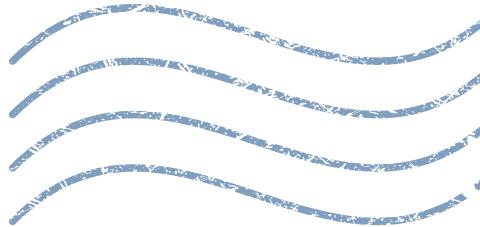
Alexandros Galinos
alexandregalinos@gmail.com
Greece

Francisc Ambrus
franambrus@yahoo.com
Romania

Zoran Stepanovic
nstep@sbb.rs
Serbia

Bojan Bracic
bojan.bracic@triera.net
Slovenia

Igor Pirc
ipirc711@gmail.com
Slovenia

Mehmet Akan
studiotasarim@gmail.com
Turkey

György dr. Lővei
ugyved.drlovei@gmail.com
Hungary

Christos Gikas,
Jury-Apprentices
xgikas@gmail.com
Greece

Vladimir Milic,
Jury-Apprentices, Jury-Secretary
vladimir.milich@gmail.com
Serbia

БАЛКАНФИЛА XIX

12-14 октобар 2023.

Дом војске Србије

Браће Југовића 19, Београд

ПРОГРАМ

Четвртак, 12. октобар 2023.

Свечано отварање изложбе (време ће бити објављено накнадно)

Коктел

Петак, 13. октобар 2023.

10.00 - 19.00 Изложба БАЛКАНФИЛА XIX

14:15 - 14:45 Предавање: **Изван норми: Поштанске марке од необичних материјала, Variussystems**

15:00 - 15:30 Предавање: „Срби и Французи у Северној Африци 1916-1918“, проф. др Милан Радовановић

15:45 - 16:15 Предавање: Збирка поштанских марака удружења Адлигат, Виктор Лазић

16:30 - 17:00 Предавање: 100 година постојања и рада ПТТ музеја

17:15 - 17:45 Предавање: **Дипломатске марке Поште Србије, Србијамарка**

Субота, 14. октобар 2023.

10.00 - 18.00 Изложба БАЛКАНФИЛА XIX

12:00 - 12:30 Предавање: „Пропагандни рат против Србије у Великом рату“, проф. др Милан Радовановић

12:45 - 13:15 Предавање: Збирка поштанских марака Музеја ваздухополовства

13:30 - 14:00 Предавање: Савремена филателија Србије, Србијамарка

14:15 - 14:45 Предавање: **Најважнији догађаји у ПТТ музеју**

15:00 - 15:30 Предавање: **Крипто марка: како увести филателију у 21. век, Variussystems**

18.00 Затварање изложбе

BALKANPHILA XIX

October 12-14, 2023

Central Military Club
Braće Jugovića 19, Belgrade

PROGRAMME

Thursday, October 12, 2023

Official opening of the exhibition (time will be announced later)

Cocktail

Friday, October 13, 2023

10.00 - 19.00 Exhibition BALKANFILA XIX

14:15 - 14:45 Presentation: ***Beyond the norm: Stamps from unusual material, Variussystems***

15:00 - 15:30 Presentation: ***"Serbs and French in North Africa 1916-1918"***, Prof. Milan Radovanović, PhD

15:45 - 16:15 Presentation: ***Collection of postage stamps of the Adligat Society, Viktor Lazić***

16:30 - 17:00 Presentation: ***100 years of existence and work of the PTT museum***

17:15 - 17:45 Presentation: ***Diplomatic stamps of the Post of Serbia, Srbijamarka***

Saturday, October 14, 2023

10.00 - 18.00 Exhibition BALKANFILA XIX

12:00 - 12:30 Presentation: ***"Propaganda war against Serbia in the Great War"***, Prof. Milan Radovanović, PhD

12:45 - 13:15 Presentation: ***Collection of postage stamps of the Museum of Aviation***

13:30 - 14:00 Presentation: ***Contemporary philately of Serbia, Srbijamarka***

14:15 - 14:45 Presentation: ***The most important events in the PTT museum***

15:00 - 15:30 Presentation: ***Crypto stamp: how to bring philately into the 21st century, Variussystems***

18.00 *Closing of the exhibition*

ПРОГРАМ ЗА УЧЕСНИКЕ ИЗЛОЖБЕ

Среда, 11. октобар 2023.

- 10:00 – 18:00** Долазак комесара и чланова жирија Монтирање изложака
15:00 – 18:00 Састанак и рад жирија
18:00 – 20:30 Вечера добродошлице (комесари, жири)

Четвртак, 12. октобар 2023.

- 10:30 – 19:00** Састанак и рад жирија
11:00 – 12:00 Посета ПТТ музеју
13:00 – 14:00 Ручак (комесари, жири)
19:00 – 20:00 Вечера (комесари, жири)

Петак, 13. октобар 2023.

- 10:00 – 12:00** Састанак и рад жирија
10:00 – 11:00 Састанак комесара
12:00 – 14:00 Посета Народном музеју
14:00 – 15:00 Ручак (комесари, жири)
19:00 – 23:00 Палмарес – вечера и додела награда

Субота, 14. октобар 2023.

- 10:00 – 12:00** Састанак и рад жирија(образложење оцена)
12:00 – 13:00 Састанак радне групе БАЛКАНФИЛА
13:00 – 14:00 Ручак (комесари, жири)
14:30 – 17:00 Туристички обилазак града

Недеља, 15. октобар 2023.

- 10:00** Демонтирање изложака
Одлазак комесара и чланова жирија

PROGRAMME FOR EXHIBITION PARTICIPANTS

Wednesday, October 11th 2023.

- 10:00 – 18:00** Arrival of the Commissioners and Jurors; Mounting of exhibits
15:00 – 18:00 Jury work
18:00 – 20:30 Welcome dinner (Jurors, Commissioners)

Thursday, October 12th 2023.

- 10:30 – 19:00** Jury work
11:00 – 12:00 Guided tour at the Post Museum
13:00 – 14:00 Lunch (Jurors, Commissioners)
19:00 – 20:00 Dinner (Jurors, Commissioners)

Friday, October 13th 2023.

- 10:00 – 12:00** Jury work
10:00 – 11:00 Commissioners meeting
12:00 – 14:00 Guided tour at the National Museum
14:00 – 15:00 Lunch (Jurors, Commissioners)
19:00 – 23:00 Official dinner – Palmares

Saturday, October 14th 2023.

- 10:00 – 12:00** Jury feedback to exhibitors
12:00 – 13:00 BALKANFILA Working Group meeting
13:00 – 14:00 Lunch (Jurors, Commissioners)
14:30 – 17:00 Belgrade guided tour

Sunday, October 15th 2023.

- 10:00** Dismounting and return of exhibits;
Departure of National Commissioners and Jurors

МЕСТО ОДРЖАВАЊА ИЗЛОЖБЕ

ДОМ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

Средином маја 1929. године, са намером да се у централној градској зони изгради монументално здање војне намене које ће на најадекватнији начин приказати снагу државног апарата одbrane и заштите, расписан је конкурс за изградњу „Ратничког дома“. На конкурсу се посебно водило рачуна о поштовању јасно одређених пропозиција, које су се првенствено односиле на изглед и функцију будућег здања које је требало да обједини „не само организације ратника, већ и сва национална и културна друштва у престоници“.

У духу модерне архитектуре са елементима експресионизма четрдесетих година двадесетог века, а према пројекту професора и архитеката, Јована Јовановића и Живка Пиперског, изграђена је палата Дома Војске Србије, првобитно „Ратничког дома“. Објекат је изграђен на плоцу који је Општина Београда даровала бившим ратницима за летњу бициклистичку стазу Велосипедског клуба средствима и личним прилозима Удружења резервних официра и ратника Краљевине Србије између два светска рата.

Изградња палате „Ратничког дома“ свечано је отпочета у децембру 1929. године и трајала је до 24. новембра 1931. године, када је објекат довршен. До 1934. године сви департмани су усвојени у објекат, када је ова институција званично остварила пун радни капацитет.

Зграда је изграђена са основом у облику ћириличног слова „П“, као слободан блок окружен улицама Браће Југовић, Француском, Симином и Емилијана Јосимовића. Осим две подземне етаже, зграда поседује сутерен, високо приземље и три спрата са кровном терасом. Са симболичке стране, посебно се истиче донжон кула са сатом која маркира угао улица Француске и Браће Југовић. Ова кула је на симболичан начин требало да повеже улогу калемегданских кула осматрачница, као дела комплекса Београдске тврђаве, и једног од симбола српског ослобођења од турске власти, док монументални јавни часовник означава ново време које носи снажну поруку јачања националног идентитета југословенства у Краљевини Југославији. Томе је додатно требало да допринесе и осам скулптура које су планиране да буду постављене изнад аркаде на главној фасади. Оригиналним пројектом је планирано да изнад сваког стуба на улазном делу стоје, у природној величини, скулптуре оклопника из доба династије Немањића, ратника из доба владавине цара Душана, борца из Косовске битке, гуслара, устаника из Првог српског устанка, војника из 1876, војника из 1912. и југословенског војника са шлемом из 1918. године. Седам великих улазних врата направљена су у традицији седмовратне Жиче.

Објекат је, осим војне намене, требало да служи и развоју односа са цивилним сектором кроз непосредну сарадњу са различитим културним удружењима која су усвојена у зграду Дома непосредно након његове изградње. Међу њима су најактивнија била Удружења резервних официра и ратника, Јадранска стража, Удружење добровољаца, Соколска матица, Друштво пријатеља Француске и др. Након доградње дела према Симиној улици у објекат су смештани и официри из унутрашњости током службе у престоници.

VENUE

CENTRAL MILITARY CLUB

In mid-May 1929, with the intention of constructing a monumental building for military purposes in the central city area, as the most appropriate way to show the power of the state apparatus of defense and protection, a tender was announced for the construction of the "Warrior House". The contest was especially mindful of the respect for clearly defined propositions, which were primarily related to the appearance and function of the future building that was supposed to bring together "not only the associations of warriors, but also all national and cultural societies in the capital."

The palace of the Central Military Club, originally the "Warrior House", was constructed in the spirit of modern architecture with elements of 1940s expressionism, according to the design drafted by professors and architects Jovan Jovanovic and Zivko Piperski. The building was constructed on land that the Municipality of Belgrade gave to former warriors for a summer bicycle track of the Velocipede Club, with funds and personal contributions of the Association of reserve officers and warriors of the Kingdom of Serbia between two world wars.

Дом војске
Србије

Central military
club

The construction of the "Warrior House" palace was officially opened in December 1929 and lasted until 24 November 1931, when the building was completed. All departments had moved in the facility by 1934, when the institution officially achieved full operational capacity.

The building was built with the base in the form of the Cyrillic letter P, as a free block surrounded by Brace Jugovica Street, Francuska Street, Simina Street and Emilijana Josimovica Street. Apart from two underground floors, the building has a basement, ground

Године 1939. зграда је дограђена према Симиној улици, а основа затворена у облику квадрата. Претходно је овај плато према Симиној улици, а унутар блока зграде, служио као летња башта у којој су се одржавале разне свечаности.

За време Другог светског рата овај објекат су користиле немачке војне власти. Августа 1941. у зграду се уселејавају официри Вермахта. Ратнички дом постаје седиште команде Гестапоа за јужни Балкан.

После ослобођења Београда, званично је установљен Дом ЈА на прву годишњицу Дана победе над фашизмом, 9. маја 1946. Први командант и начелник Дома био је знаменити професор, ратни пуковник, академски сликар и графичар, Бранко Шотра. Одлуком Скупштине града Београда зграда је 1984. године проглашена за културно добро.

У богатој историји ову кућу су посетиле познате личности политичког и културног живота: Јосип Броз, Ернесто Че Гевара, Иво Андрић, Бранко Ђорђић, Десанка Максимовић, Никола Чаушеску, Патријарх Павле, Патријарх Иринеј, Емир Кустурица, Петар Краљ, Љуба Тадић, Новак Ђоковић, Оливер Њего, Зубин Мехта, Војислав Бубиша Симић, Стефан Милenković, Иво Погорелић, Матија Бећковић, председници Србије, као и бројне личности међународне политичке сцене.

Дом Војске Србије као својеврсни дом културе и данас својим активностима подстиче и унапређује ниво информисања и образовања, како професионалних припадника Војске Србије, тако и грађанског сектора кроз изложбени програм, концертне садржаје, промоције књига, трибине, предавања. У згради Дома Војске Србије налазе се модерно опремљене просторије, које се користе за одржавање различитих догађаја као што су: пријеми, конференције, семинари, предавања, пословне прославе, сајмови, презентације, коктели, балови, модне ревије, венчања и друге приватне прославе.

Од 2010. Дом Војске Србије постао је седиште Медија центра „Одбрана“ и Уметничког ансамбла „Станислав Бинички“.

Дом војске
Србије

*Central military
club*

floor and three floors with a roof terrace. On the symbolic side, the donjon clock tower that marks the corner of Francuska Street and Brace Jugovica Street particularly stands out. This tower was conceived as a symbolic link with the role of Kalemegdan observing towers, as part of the complex of the Belgrade Fortress, and one of the symbols of Serbian liberation from Ottoman rule, while the public monumental clock marked a new era and carried a strong message of strengthening of Yugoslav national identity in the Kingdom of Yugoslavia. This message was supposed to be additionally enhanced by eight sculptures that were planned to be placed above the arcades on the main facade. The original project planned for life-size sculptures to be placed above each column in the entrance area - sculptures of an armored warrior from the time of the Nemanjic dynasty, a warrior from the reign of Emperor Dusan, a fighter from the Battle of Kosovo, a minstrel, a rebel from the First Serbian Uprising, a soldier from 1876, a soldier from 1912, and a Yugoslav soldier with the helmet from 1918. Seven large entrance doors were made in the seven-door Zica tradition.

The building, in addition to military purposes, was to serve for development of relations with the civil sector in close cooperation with various cultural associations that have occupied the building of the House immediately after its construction. Among them the most active were the Association of reserve officers and warriors, Adriatic Guard, Association of volunteers, Sokolska Matica, the Society of Friends of France and others. After the addition to the building in Simina Street, officers from central Serbia were also accommodated here during their service in the capital.

In 1939, the building was expanded to Simina Street and the base was closed to form a square. Previously, the plateau towards Simina Street, within the block of the building, was used as a summer garden where various celebrations were held.

During World War II the building was used by the German military authorities. In August 1941, officers of the Wehrmacht moved into the building. The Warrior House became the headquarters of the Gestapo Command for the southern Balkans.

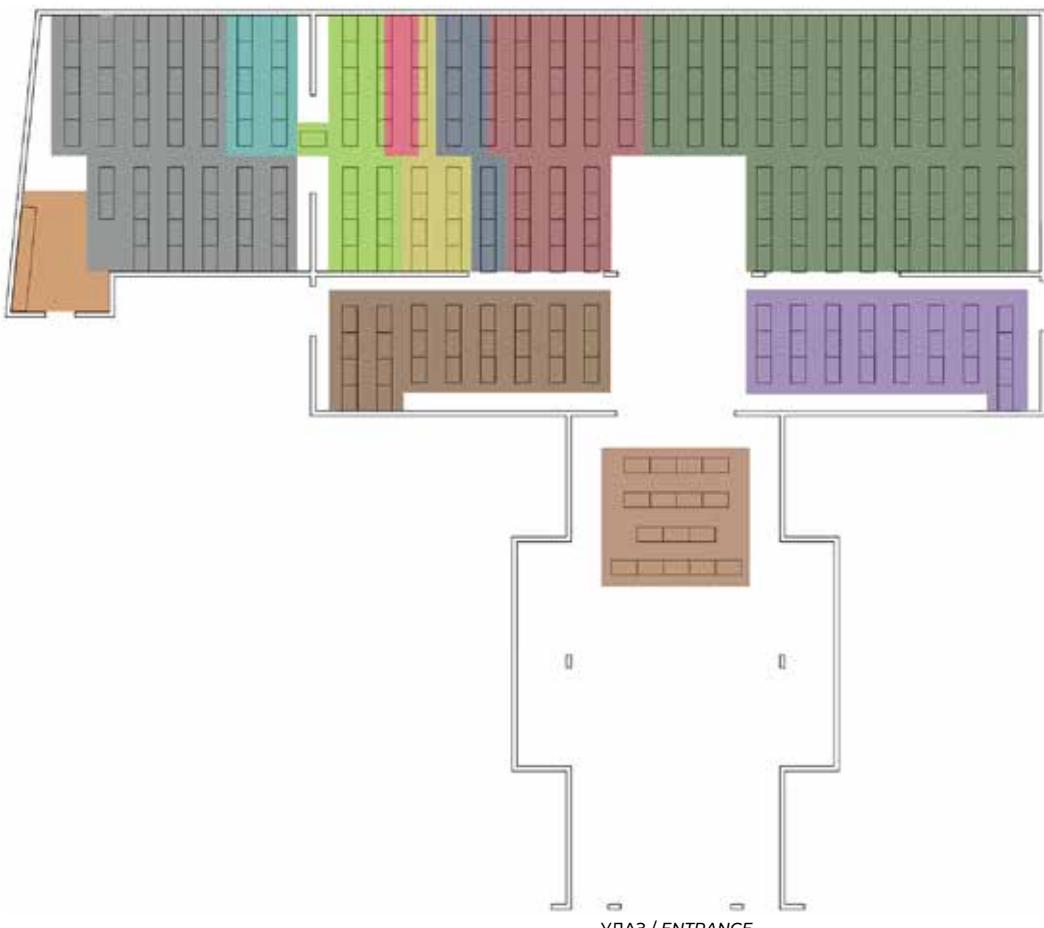
After the liberation of Belgrade, the House of Yugoslav Army was officially established on the first anniversary of the Day of Victory over Fascism, on 9 May 1946. The first Commander and Chief of the House was the famous professor, war colonel, painter and graphic artist Branko Sotra. By the decision of the Belgrade City Assembly, the building was designated as cultural heritage in 1984.

Throughout its rich history, this house has been visited by famous personalities of the political and cultural life: Josip Broz, Ernesto Che Guevara, Ivo Andric, Branko Copic, Desanka Maksimovic, Nikola Ceausescu, Patriarch Pavle, Patriarch Irinej, Emir Kusturica, Petar Kralj, Ljuba Tadic, Novak Djokovic, Oliver Njego, Zubin Mehta, Bubisa Vojislav Simic, Stefan Milenkovic, Ivo Pogorelic, Matija Beckovic, presidents of Serbia and numerous personalities of the international political scene.

The Central Military Club, as a unique house of culture continues, with its activities, to encourage and improve the level of information and education, both of professional members of the Serbian Armed Forces and of the civil sector through exhibition programs, concert content, book promotions, panel discussions and lectures. In the building of the Central Military Club, there are modern rooms that are used for holding various events such as receptions, conferences, seminars, lectures, business celebrations, fairs, presentations, cocktail receptions, balls, fashion shows, weddings and other private parties.

Since 2010, the Central Military Club has become the home of Obrana Media Centre and the Art Ensemble "Stanislav Binicki".

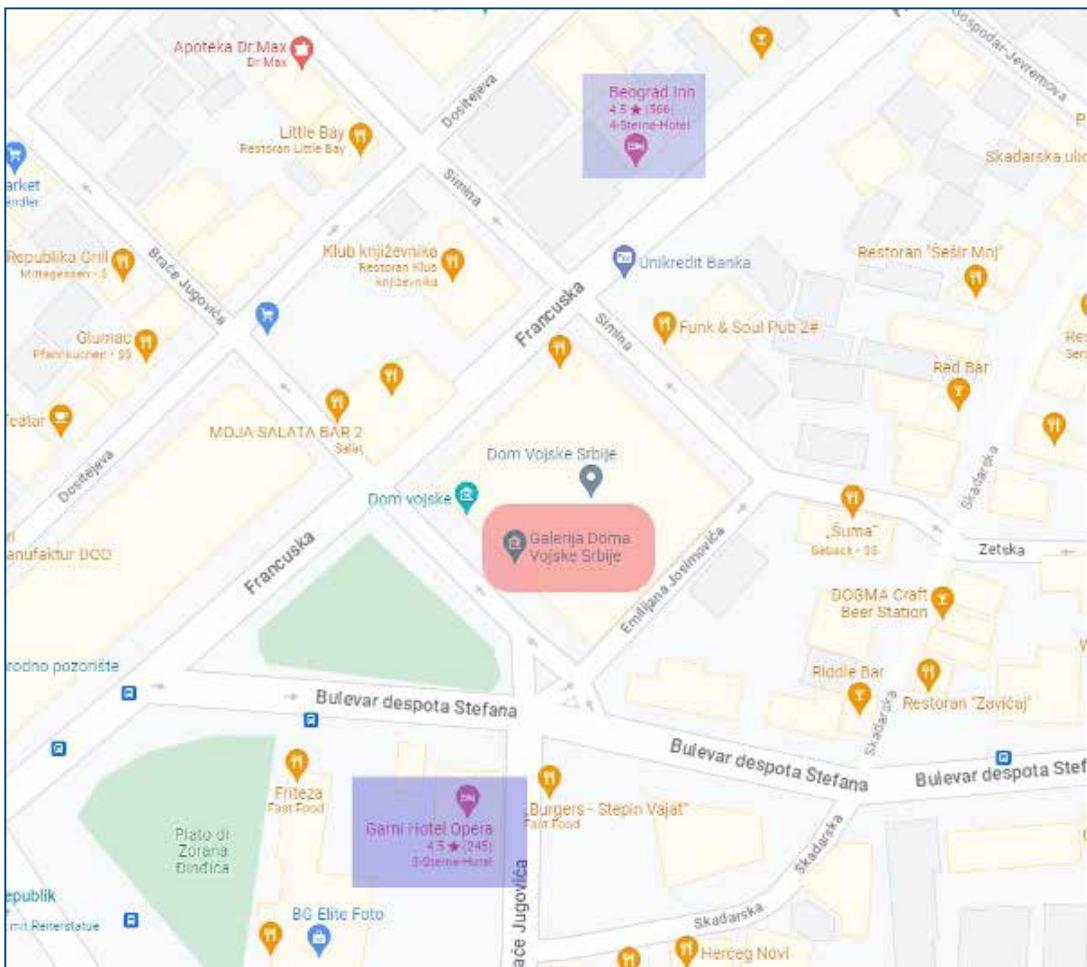
GENERAL FLOOR PLAN OF THE EXHIBITION

Распоред витрина по класама
Arrangement of showcases by classes

Поштанска историја Postal History	Астрофилателија Astrophilately	Тематска филателија Thematic Philately
Традиционална Traditional Philately	Максимафилија Maximaphily	Разгледнице Picture Postcard
Посталске целине Traditional Philately	Фискалистика Maximaphily	Литература Picture Postcard
Аерофилателија Aerophilately 1	Једновитринска One-Frame, Two-Frames and Three-Frames Class	Почасна класа Court of Honour ПТТ музеј PTT Museum Аеромузеј Aeronautical Museum

BELGRADE CENTRAL PART PLAN

Venue

Central Military Club

Brace Jugovica 19, Belgrade, Serbia

Official hotel

Garni Hotel Opera

Brace Jugovica 16 Street Belgrade, Serbia

Hotel

Belgrade Inn – Garni Hotel

Francuska 11 Street, Belgrade, Serbia

BALKANFILA XIX
International Philatelic Exhibition

SPECIAL REGULATIONS

1. VENUE AND DATE

- 1.1. *The International Philatelic Exhibition BALKANFILA XIX continues to consolidate and develop the friendship between the philatelists from the Balkan Region. The exhibition will be held in Central Military Club, Brace Jugovica 19, Belgrade. Serbia.*
- 1.2. *BALKANFILA XIX will be held from October 12 th to 14 th 2023.*
- 1.3. *Participating countries: Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Greece, North Macedonia, Montenegro, Romania, Serbia, Slovenia, Turkey.
Invited country: Hungary.*
- 1.4. *Official hotel - Garni Hotel Opera, Brace Jugovica 16 Street Belgrade, Serbia.*

2. ORGANIZATION AND SUPPORT

- 2.1. *The exhibition is under the Honorary Patronage of his Excellency Mr Aleksandar Vucic, President of Serbia.*
- 2.2 *BALKANFILA XIX is organized by the Union of Philatelist of Serbia.*
- 2.3. *BALKANFILA XIX will be held under the FIP sponsorship - program of support for regional international exhibitions*
- 2.4. *The Post of Serbia is a main sponsor of BALKANFILA XIX.*
- 2.5. *The official language of the exhibition is English language.*

3. REGULATIONS

- 3.1. *For BALKANFILA XIX the following regulations of International Federation of Philately / FIP/ apply:*
  - a) *General Regulations for the Evaluation of Competitive Exhibits at FIP Exhibitions /GREVs/*
  - b) *Special Regulations for the Evaluation of Competitive Exhibits at FIP Exhibitions /SREVs/*
  - c) *FEPA Regulations for Exhibitions /FREGEX/*
  - d) *The “1-frame”, “2-Frames” and “3-Frames” exhibits will be subject of the Guidelines for judging in their assigned class.*

e) Balkanfila Working group Exhibition regulations (BWGER).

f) Special Regulations for BALKANFILA XIX.

4. RANK AND CLASSES OF THE EXHIBITION

The BALKANFILA XIX International Stamp Exhibition is an Rank I. Exhibition, where the exhibits may be presented in the following classes:

A. Non-Competitive Classes:

A.1 Court of Honour (for invited persons and jury-members)

A.2 Official Class (for postal administrations and museums).

B. Competitive classes:

B.1 Traditional Philately

B.2 Postal History

B.3 Postal Stationery

B.4 Aerophilately

B.5 Astrophilately

B.6 Thematic Philately

B.7 Maximaphily

B.8 Revenue Stamp

B.9 Picture Postcard

B.10. One-Frame, Two-Frames and Three-Frames Class *

* Exhibits in this class should be based on a narrow subject that is best treated as One/Two/Three Frame(s).

An extract from a past National/International award winning multiple frame exhibits (5 to 8 frames) to One/Two/Three Frame(s) is not allowed.

Awards are presented by Points (60 points to 100 points) and awarded by certificates only.

No medals will be awarded. Certificate of Participation will be given to exhibits attaining less than 60 points.

L.1 Philatelic Literature – Books and special studies

L.2 Philatelic Literature – Catalogues

L.3 Philatelic Literature – Periodicals

L.4 Philatelic Literature – Articles of general nature.

5. PARTICIPANTS

- 5.1. All philatelists with permanent residence in one of the countries included in Balkanfila Working Group and foreign philatelists who are members of respective Societies in this Group.
- Invited countries/federations as guests.*
- Philatelists from all over the world whose exhibits correspond to the Balkan region.*
- 5.2. Exhibits in the competitive classes must have achieved a minimum of 75 points or awarded with Vermeil medal at an exhibition of national level. The commissioner confirms the quality of the new/first time exhibits.
- 5.3. Competitive Class: there are no restrictions.
- Non-Competitive Classes: there are no restrictions.*
- In philatelic Literature class the exhibits must have been published/issued after 1st January, 2016 for classes L1, L2, L3 and L4.*
- 5.4. The Exhibition does not have a Championship Class, exhibits that have won G - LG at FIP/Continental exhibitions are not admitted in the competitive classes. At the request of the exhibitor and with the agreement of the Organizing Committee, they may be placed in class A.2. non-competitive class.
- 5.5. All exhibits must have been the property of the exhibitor for at least 2 years before the exhibition.
- 5.6. Collections/exhibits with Balkan themes, from any FEPA member federation can be accepted.
- 5.7. The decisions regarding the applications of the exhibits and their acceptance will be the subject to Article 9-19 of the FIP General Regulations for Exhibitions /GREX/.

6. APPLICATIONS AND ACCEPTANCE

- 6.1. The entry form must be accompanied by a photocopy of the introductory sheet of the exhibit or a Synopsis and sent to the respective national Commissioner.
- 6.2. The entry form will be sent by the national Commissioner to the Organizing Committee no later than March 15 th , 2023.
- 6.3. Exhibits must be entered under the correct classification. The Jury reserves the right to reassign the incorrectly classified exhibits. No exhibit can be entered in more than one class. The contents of the exhibits must be in accordance with the moral and ethical standards as well as with the Laws of the Republic of Serbia.
- 6.4. The Organizing Committee reserves the right to reject any exhibit without assigning any reason for rejection.
- 6.5. Every exhibit accepted will be listed in the official exhibition catalogue under its given title as stated in the entry form together with a short description.
- 6.6. The list of accepted exhibits will be sent to the national Commissioners not later than May 30th, 2023.

7. ENTRY FEES

7.1. There is no fee for frames in any class.

8. FRAME ALLOCATION AND SIZES

- 8.1. There will be approximately 500 frames for the competitive classes, measured 970x1200mm. One frame holds 16 sheets measured DIN A4 /210x297 mm.
- 8.2. The sheets will be mounted in four rows of four. Each sheet must be placed in a transparent protective cover.
- 8.3. Multiple size sheets may be accommodated but must be noted on the entry forms and coordinated with the organizers.
- 8.4. Philatelic literature will be displayed in special exhibition cabinets or in halls to be at visitor's disposal.
- 8.5. The Organizing Committee will decide on the allocation of frames in the Non-competitive Classes.
- 8.6. In the competitive classes the allocation of frames is as follows (look at also 5.4):
  - 8 frames to the exhibits awarded a Large Vermeil medal at National exhibitions;
  - 5 frames for exhibits awarded a lower than Large Vermeil medal, including first time international appearance.

9. PRESENTATION OF EXHIBITS

- 9.1. All exhibits must be mounted on white pages. Exhibits mounted on dark colored or black sheets are not accepted. Sheets must contain genuine objects.
- 9.2. The Organizing Committee advises exhibitors to enclose in a transparent protective cover their sheets rather rigid to ensure a better presentation of the sheet.

10. ONLINE EXHIBITION

In parallel with the physical exhibition, the organizing committee will also ensure the availability of exhibits online.

- 10.1. Only the exhibits that participate in the physical exhibition can also be in the online version.
- 10.2. Online presentation is optional – the exhibitor must agree to the online presentation in the application form.
- 10.3. The submitted exhibit for online must be in jpg format and in the required 300 dpi quality.
- 10.4. The online format of the exhibition is available via the Internet and in that sense the organizer is not responsible for copying, duplicating or further use of the scanned pages of the exhibit or any part of it.
- 10.4. The Organizing Committee will save all exhibits in the archives on the website, if the exhibitor agrees with that.

11. COMMISSIONERS

11.1. Every country must appoint a Commissioner for every Balkanfila Exhibition. It would be preferable for the Commissioner to be also a Jury member of the FEPA / FIP.

Responsibilities and privileges of Commissioner are those appointed in articles 25 and 27 of GREX.

12. JURY

12.1. The Jury will be composed from appointed jurors from Balkanfila members.

12.2. Jurors' privileges will be in accordance with article 34 and 35 of GREX.

13. AWARDS

13.1. Awards will be given in accordance with the FIP General Regulations for Exhibitions /GREX/, the General Regulations for the Evaluation of Competitive Exhibits at FIP Exhibitions /GREV/ and the Special Regulations for the Evaluation of the Competitive Exhibits at FIP Exhibitions /SREV/.

13.2. Awards for the exhibits from Competitive Classes:

- Large Gold medal (95 - 100 points)
- Gold medal (90 - 94 points)
- Large Vermeil medal (85 - 89 points)
- Vermeil medal (80 - 84 points)
- Large Silver medal (75 - 79 points)
- Silver medal (70 - 74 points)
- Silver Bronze medal (65 - 69 points)
- Bronze medal (60- 64 points)
- Diploma ($\leq$ 59 points)

The exhibitor that does not attain the medal degree will be provided with a Diploma of participation.

The awards will be accompanied by Diplomas and corresponding Medals.

13.3 Each Federation is welcome to donate a Special Award that will be made available to the jury and given to the exhibits as Special Prizes.

13.4 The Organizing Committee will nominate the BALKANFILA XIX Grand Prix (for best exhibit of the exhibition) and The best exhibit of picture postcards (for best exhibit in the class B.9 Picture Postcard).

The special prize will be awarded by the jury's decision during the Palmares ceremony.

14. DELIVERY AND RETURN OF THE EXHIBITS

14.1. All exhibits must be sent in envelopes, each sheet must be numbered and enclosed in a transparent protective cover closed by three sides. The numbering will be continuous and placed in any of the frontal lower corners.

- 14.2. Exhibits in the "Literature" Class must be provided in advance in duplicate by August 20th 2023. Exhibits in the Class "Literature" will not be returned. They will be dispatched to the Organizing Committee by the exhibitor at the address indicated on the registration form.
- 14.3. All expenses in connection with sending the exhibit shall be paid by the exhibitor. The exhibits will be returned to the exhibitors by the way they are sent (Art.51.1 GREX).
- 14.4. The Organizing Committee recommends the exhibits to be delivered and returned by the national commissioners.
- 14.5. The exhibits of the Serbian exhibitors will be delivered personally or by delegate.

15. INSURANCE AND SECURITY

- 15.1. Every exhibitor must insure at his own expense the exhibit presented to BALKANFILA XIX.
- 15.2. The Organizing Committee of BALKANFILA XIX will take the appropriate measures to safeguard the handling and display of exhibits, from their arrival until their return.
- 15.3. The Organizing Committee of BALKANFILA XIX and their employees, whether they are paid or voluntary, will not be liable for any loss or damage to an exhibit from the time of receipt to its return.
- 15.4. For all legal questions arising between the Organizing Committee of BALKANFILA XIX and the exhibitors, the Laws of the Republic of Serbia shall apply exclusively.

16. CUSTOMS

- 16.1. Special instructions concerning Customs regulations for export and import of exhibits coming from abroad shall be sent to the national Commissioners.
- 16.2. Exhibitors must deliver to their national Commissioners, before sending entries, a list or inventory, indicating in every sheet the number of stamps or postal items, and their estimated value.

17. ABOUT THE ORGANIZING COMMITTEE

- 17.1. The Organizing Committee of BALKANFILA XIX reserves the right to change the present regulations. In such case exhibitors will be informed of any modification at once.
- 17.2. By signing the final entry form, every exhibitor accepts these Special Regulations for BALKANFILA XIX.
- 17.3. The interpretation and solution of the issues not included in the present Regulations are up to the Organizing Committee of BALKANFILA XIX to decide and those decisions are final.
- 17.4. In case of discrepancy or disagreement which could not be solved in a friendly way between the parties, the place of jurisdiction is the Belgrade Local Court.

ADDRESSES FOR CORRESPONDENCE:

ORGANIZING COMMITTEE OF BALKANFILA XIX

UNION OF PHILATELIST OF SERBIA
Kosovska 47, 11000 Belgrade, SERBIA
Phone & Fax: +381 11 32 30 929
E-mail: balkanfila2023@gmail.com

CHAIRMAN OF THE ORGANIZING COMMITTEE

Nikola Ljubicic
Tel: +381 63 839 3893
e-mail: balkanfila2023@gmail.com

GENERAL COMMISSIONER

Aleksandar Krstic
Tel: +381 63 201 018
e-mail: sfkaukcija@gmail.com

BALKANFILA WORKING GROUP CONSULTANT

Igor Pirc
Tel: +38 641 683 470
e-mail: ipirc711@gmail.com

ADDRESS FOR DELIVERY OF THE MATERIALS IN THE LITERATURE CLASS

UNION OF PHILATELIST OF SERBIA

Kosovska 47, 11000 Belgrade, SERBIA
Phone & Fax: +381 11 32 30 929

A. Non-Competitive Classes

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
A.001-005	SERBIA	5	Post of Serbia - Srbijamarka		
A.006-010	SERBIA	5	PTT Museum		
A.011-013	SERBIA	3	Muzej vazduhoplovstva		
A.014	TURKEY	1	Akan	Firat	Special Postal rates from Turkey to Balkan States
A.015-016	TURKEY	2	Akan	Mehmet	Haydar Paşa Harbor Parcel Post Stamps
A.017-024	MONTENEGRO	8	Katuric	Tomo	Postal history of Bocca Di Cattaro 1809-1875
A.025-032	SERBIA	8	Antic	Predrag	Principality of Serbia 1840-1882

B.1 Traditional Philately

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
1.001-005	ALBANIA	5	Fishta	Besnik	Philately reflections of the Political Change In Albania In The Years 1991-2000
1.006-010	ALBANIA	5	Razza	Guiseppe	The stamps of Albania during the first two years after its independence from the Ottoman Empire [1912-1914]
1.011-015	CROATIA	5	Glavic	Matej	The mistake and particularities on stamps of Croatia
1.016-020	GREECE	5	Rassias	Panagiotis	The Plate Flaws of Large Hermes Heads, "Iris Collection"
1.021-025	GREECE	5	Cangelaris	Panayotis	Greek Issues of Thrace 1920
1.026-030	ROMANIA	5	Chirescu	Ion	D.D.S.G. control stamps on Lower Danube in the 19 century
1.031-035	SERBIA	5	Micevski	Vasil	Additional stamps for the fight against tuberculosis of Yugoslavia 1950-1990
1.036-040	SERBIA	5	Rukai	Petar	Provisory issue of the state of SHS 1918-1921
1.041-045	TURKEY	5	Erhan	Mehmet Yamaç	Specialized Turkey 1924-1940
1.046-053	BULGARIA	8	Todorov	Orlin	King Ferdinand I Definitive Issues 1901-1910
1.054-061	CROATIA	8	Gubijan	Zeljko	Albania 1913-1920
1.062-069	ROMANIA	8	Milu	Constantin	Earliest two issues of adhesive Olympics off world (Greece 1896 and 1906)

B.2 Postal History

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
2.001-008	ALBANIA	8	Razza	Guiseppe	Postal History of Ottoman Albania and its relations with foreign Empires, Kingdoms, and States [1697-1870]
2.009-016	GREECE	8	Arvanitis	Thomas	Prestamp Greece - Routes, Rates and Carriers
2.017-024	GREECE	8	Mylonogiannis	George	The Greek Pre-adhesive Period
2.025-032	GREECE	8	Nikolaidis	Andreas	Postal History of Pontus until 1923
2.033-040	GREECE	8	Thomareis	Georgios	Postal History of Thessaloniki to 1914
2.041-048	GREECE	8	Papadopoulos	Alexios	The British Postal Service in the Levant 1857-1923
2.049-056	SERBIA	8	Boricic	Aleksandar	Partisan Censored Mail and Civil Mail of Yugoslavia 1941-1947
2.057-064	SERBIA	8	Boricic	Aleksandar	Serbia and Montenegro in the Balkan Wars 1912-13
2.065-069	ALBANIA	5	Demeti	Julian	Albania During WWII
2.070-074	BULGARIA	5	Nikolov	Nikola	Military Censorship in Bulgarian Civil Post Offices During the First World War 1915-1918
2.075-079	GREECE	5	Skarmoutsos	Ioannis	Postal History of Aitolokarnania 1840-1950
2.080-084	GREECE	5	Paschos	Athanasio	The Exchange Control in Thessaloniki 1931-1941 and 1947-1959
2.085-089	GREECE	5	Keramidoglou	Fotios	Postal History of Thrace
2.090-094	HUNGARY	5	Tóth	György	The postal history of the Forint-filer era 1946-1968
2.095-099	MONTENEGRO	5	Vujovic	Pero	Postal history of Montenegro 1867-1916
2.100-104	ROMANIA	5	Chirescu	Ion	Postal service in Banat in the 19 century
2.105-109	SERBIA	5	Gaudenji	Tivadar	German field post during the offensive and occupation of Serbia (1915-1918)
2.110-114	SERBIA	5	Antic	Predrag	Postal History of Jagodina
2.115-119	SERBIA	5	Boricic	Aleksandar	Occupation of Montenegro in World War II
2.120-124	SERBIA	5	Krstic	Aleksandar	Ottoman Cancellations in the West Balkan 1840 - 1912
2.125-129	TURKEY	5	Melek	Cemil Şükrü	From Sandjak D'Alexandratte to Hatay
2.130-134	TURKEY	5	Altinok	Bünyamin	The Registered Mail Of Cyprus

2.135-139	TURKEY	5	Özoğul	Ali Dogan	Romanian Civil Censorship 1941-45
2.140-144	TURKEY	5	Tunaci	Atadan	Ottoman Postal History; routes, rates, and Cancellations between 1840-1862
2.145-149	TURKEY	5	Giray	Kemal	Foreign Correspondence during the Anatolian Government 23 April 1920 - 29 October 1923
2.150-157	TURKEY	8	Yılmaz	Hakan	Postal History of the province of Hudavendigar
2.158-165	TURKEY	8	Hackmey	Joseph	Ottoman Post Offices in the former FPR of Yugoslavia
2.166-173	MONTENEGRO	8	Katuric	Djordje	Bokelian Seamen Letters from and to Sailing Vessels 1830 -1890

B.3 Postal Stationery

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
3.001-005	GREECE	5	Refanidis	Ioannis	Postal Stationery Flying Hermes 1900-1920
3.006-010	SLOVENIA	5	Suhadolc	Peter	Yugoslav Aerogramme and Airmail Types of 1948-1953 / Varieties and Use
3.011-015	TURKEY	5	Yazgan	Serdar	Postal Stationary of Turkey (1920-1958)
3.016-023	TURKEY	8	Kahramanlar	Yalçın	Postal stationery of the Ottoman Empire (1862-1916)

B.4 Aerophilately

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
4.001-005	ROMANIA	5	Timofei	Daniel Catalin	Air Mail Service in Romania between 1919-1939
4.006-013	ROMANIA	8	Bartoc	Alexandru Dan	Air mail sent by C.F.R.N.A. AND C.I.D.N.A.
4.014-021	SERBIA	8	Boricic	Aleksandar	Airmail in the Kingdom of Yugoslavia 1923-1941

B.5 Astrophilately

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
5.001-005	ROMANIA	5	Bar Romanescu	Paula	Telecommunication Satellites
5.006-010	ROMANIA	5	Romanescu	Paul	Skylab orbital American station

B.6 Thematic Philately

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
6.001-005	BULGARIA	5	Penev	Nikolay	The Long Road to Victory
6.006-010	CROATIA	5	Libric	Ivan	Football in Croatia
6.011-015	GREECE	5	Christodoulidis	Costas	Hellas (Greece), 19th and 20th Century, the Renaissance of a Nation
6.016-020	ROMANIA	5	Muntean	Marius	The Kingdom of Romania
6.021-025	ROMANIA	5	Barbu	Constantin Horia	Anderson's book of Constitutions
6.026-030	SLOVENIA	5	Cep	Igor	Organizing the Olympic Games (From the candidacy to the closing ceremony)
6.031-035	TURKEY	5	Arda	Muzaffer	World around the ball
6.036-040	TURKEY	5	Çelebi	Murat İbrahim	The rise and fall of the Ottoman Empire Through the eyes of Rival Countries
6.041-045	TURKEY	5	Bostanoğlu	Mehmet	Bicycle Adventure
6.046-050	TURKEY	5	Güley	Erkan	A Philatelic journey to Athletics

B.7 Maximaphily

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
7.001-005	BULGARIA	5	Kurtev	Vladimir	Planet Earth
7.006-010	GREECE	5	Samanidis	Kostas	Lepidoptera - an Entomological Study
7.011-018	NORTH MACEDONIA	8	Georgiev	Doncho	My country beautiful as it is
7.019-023	ROMANIA	5	Muntean	Maria	Mountain flowers
7.024-028	SERBIA	5	Popovic	Zeljko	They left their mark
7.029-033	SERBIA	5	Popovic	Zeljko	World of birds - Pride of the special nature reserve "Gornje Podunavlje" on MC

B.8 Revenue Stamp

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
8.001-005	BULGARIA	5	Kanev	Marsel	Kingdom of Bulgaria General Revenue Issues, 1922-1929
8.006-010	ROMANIA	5	Ivanovici	Ioana-Alexandra	Establishment of the National Aviation Fund 1927-1931

8.011-015	ROMANIA	5	Vasile	Ionut-Sorin	Bihor county, provisional revenue stamps for real estate tabulation
8.016-020	SERBIA	5	Petrovic	Bogdan	Revenue Stamps in Occupied Serbia 1941-1944

B.9 Picture Postcard

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
9.001-005	SERBIA	5	Popovic	Vladimir	General classification and types of postcards of the "Golden age" 1897-1905 / undivided back UDB In the collection of Herceg Novi and its surroundings
9.006-010	SERBIA	5	Antic	Predrag	Postcards of Jagodina
9.011-015	SERBIA	5	Krstic	Svetlana	Picture postcards of Sisak
9.016-020	ALBANIA	5	Dashi	Kozma	Aleksander Moisi Life and Work
9.021-025	GREECE	5	Varouxis	Nikos	Stefanos Stournaras - Painter, photographer and postcard editor entrepreneur (Mari-Nick Collection)
9.026-032	ROMANIA	7	Muntean	Monica	Transylvanian citadels
9.033-037	ROMANIA	5	Grigore	George	The children of Queen Mary of Romania - Mother-in-Law of the Balkans
9.038-042	ROMANIA	5	Barcaru	George	A lost tourist in Constanta, a small town in the Balkans at the bridge between past centuries
9.043-047	SLOVENIA	5	Tomc	Alojz	Principality of Monaco at the Beginning of the 20th Century
9.048-052	TURKEY	5	Ülkerdogan	Cengiz	Edirne Province

B.10. One-Frame, Two-Frames and Three-Frames Class

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
10.001	ALBANIA	1	Robert	Bushati	10 Years of Kingdom_20th Century
10.002	BIH - REPUBLIC OF SRPSKA	1	Barac	Goran	Local Issue Doboj
10.003	GREECE	1	Choudalakis	Konstantines	Autonomous Cretan State: Errors and Varieties of the small ELLAS Overprint (1908)
10.004-005	GREECE	2	Salonidis	Theofilos	The New Issues of 30 Lepta Large Hermes Head of 1876-1882
10.006	GREECE	1	Cangelaris	Panayotis	The Czech Scout Post 1918
10.007	GREECE	1	Manoloudis	Antony	The 1911 Definitive Issue of Greece - From Recess to Lithographic Method

BALKANFILA XIX INTERNATIONAL PHILATELIC EXHIBITION

10.008	HUNGARY	1	Bodnar	Zsolt	Postmaster Provisions of Bavaniste
10.009-011	HUNGARY	3	Rogina (Croatia)	Nenad	Local Issues of Medjimurje (Muraköz) and Prekmurje (Muravidek) 1918/1919
10.012	MONTENEGRO	1	Vujovic	Pero	Issues of the Montenegrin government in exile 1919-1921
10.013	SLOVENIA	1	Marinšek	Aleš	1944 Senta Provisional Issue
10.014	ALBANIA	1	Basho	Jovan	Austrian Levant in Scutari of ALBANIA
10.015-016	ALBANIA	2	Gjanci	Leonard	Form_POST of Korca 1891-1920
10.017	BIH - SARAJEVO CANTON	1	Gelo	Davorin	Auxiliary post offices in the Neretva river basin in Bosnia and Herzegovina during the Austrian-Hungarian Occupation 1878-1918
10.018-019	BIH - REPUBLIC OF SRPSKA	2	Radanovic	Radenko	Postal History of the Republic of Srpska 1992-1995
10.020-021	BIH - REPUBLIC OF SRPSKA	2	Vlajnic	Boris	Postal Service in the Republic Serbian Krajina 1991-1995
10.022	BIH - REPUBLIC OF SRPSKA	1	Vlajnic	Boris	Travelling Post Office Cancellations in Bosnia and Herzegovina
10.023	CROATIA	1	Glavic	Matej	Novska - traveling post
10.024	CROATIA	1	Pintaric	Zeljko	1st Philatelic exhibition in Varaždin 17.01.1937
10.025	CROATIA	1	Soltic	Julije	Philately in Osijek
10.026-027	GREECE	2	Perin	George	Dodecanese-Italian Censorship Marks 1915-1945
10.028	NORTH MACEDONIA	1	Ilievski	Spase	Cancels of Serbian Post Offices on the Thessaloniki Front 1916-1918
10.029-031	NORTH MACEDONIA	3	Svetozarevikj	Branislav	Ambulance Mail of the Territory of R. N. Macedonia
10.032	MONTENEGRO	1	Katuric	Jelisaveta	Marine Feldpost from Austro-Hungarian Navy Ships 1914-1918
10.033	SERBIA	1	Tangl	Ivan	Peterwardein in the Prestamp Philately 1771 - 1850
10.034	SERBIA	1	Tangl	Ivan	Military Censorship Marks in Ujvidék /Novi Sad during WWI
10.035-037	SERBIA	3	Gaudenji	Tivadar	Austro-Hungarian Civil Post Cancelations During the Occupation of Serbia (1916-1918)
10.038	SERBIA	1	Savic	Petar	Railway ambulance post offices in the territory of Vojvodina until 1945
10.039	SERBIA	1	Savic	Petar	Railway ambulance post offices in the territory of Vojvodina after 1945
10.040-041	BIH - REPUBLIC OF SRPSKA	2	Vlajnic	Boris	Postcards of SHS BIH

.....

BALKANFILA XIX INTERNATIONAL PHILATELIC EXHIBITION

10.042-043	SERBIA	2	Jelic	Svetislav	Yugoslavian "Postal Horn" stationeries
10.044-045	HUNGARY	2	Szirtes	György	In Memoriam György Endresz (1893-1932) world record hero of the Hungarian Aviation
10.046-049	ALBANIA	4	Alqi	Mako	History of Astronomy & Nicolaus Copernicus in its developments
10.050	BIH - SARAJEVO CANTON	1	Rudez	Mladen	Great Pope-Slav Pope-world traveller Pope John Paul II (1920-2005)
10.051-053	CROATIA	3	Džian	Tunjo	From London 1948 to London 2012
10.054	BIH - SARAJEVO CANTON	1	Novalija	Kenan	120 Years Since Maria Curie Was Awarded the Nobel prize in Physics
10.055	CROATIA	1	Banko	Marino	Euphrasian Basilica
10.056	CROATIA	1	Džian	Tunjo	Winter Olympics Sarajevo '84.
10.057	CROATIA	1	Grobenski	Davor	Geodesy - Geodetic Instruments
10.058	CROATIA	1	Katancevic	Slavoljub	I am sailing... Passenger Ship
10.059	CROATIA	1	Kovacic	Zdravko	The game called baseball
10.060	CROATIA	1	Maticic	Mario	Horns Carried With Pride
10.061	CROATIA	1	Maticic	Mario	Mysterious World of Beetles
10.062-064	GREECE	3	Poularakis	Efstathios	Antoine de Saint Exupéry - a Poet of Aviation
10.065	NORTH MACEDONIA	1	Zafirov	Stanko	Legendary Train Orient Express
10.066	NORTH MACEDONIA	1	Georgiev	Doncho	Life Motion of Black Gold
10.067	NORTH MACEDONIA	1	Antonovska	Liljana	Man's Companion
10.068	NORTH MACEDONIA	1	Poposki	Klime	Macedonia through the Centuries
10.069	NORTH MACEDONIA	1	Poposki	Klime	St. Cyril and Methodius - Slav Teachers and Patrons of Europe
10.070	NORTH MACEDONIA	1	Pavleski	Sinisa	Rooster - Potent and brave
10.071	SERBIA	1	Gaudenji	Tivadar	International Geological Congress
10.072	SERBIA	1	Mandic	Beata	Famous Painters and Their Works
10.073	SERBIA	1	Susa	Goran	Football Federation of Yugoslavia 100 years
10.074	TURKEY	1	Güley	Erden	Balkan Sports games
10.075	BULGARIA	1	Karastoykov	Totoyo	Forward to Antarctica!
10.076	BULGARIA	1	Konstantinov	Nikola	Forward to the Arctic!
10.077-078	BULGARIA	2	Nikolov	Nikola	Mannerism and Baroque in Italian Art

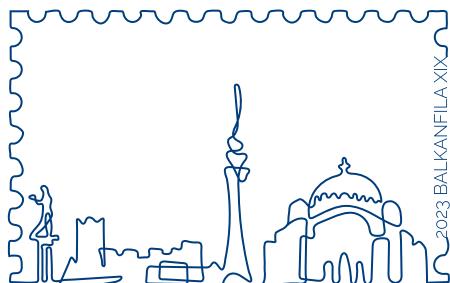
BALKANFILA XIX INTERNATIONAL PHILATELIC EXHIBITION

10.079	NORTH MACEDONIA	1	Zafirov	Stanko	Steam Locomotives on the Balkans
10.080	ALBANIA	1	Shamblli	Mirgen	Democratic Government of Albania April 1945
10.081-083	GREECE	3	Paschos	Athanasiou	The "Armee d'Orient" on the Macedonian Front 1915-1918
10.084	NORTH MACEDONIA	1	Gaber	Viktor	Veles - The Town of Continuous Survival 1900-1944
10.085-087	SERBIA	3	Stefanovic	Ugljesa	Orebić Between First and Second World War
10.088	SERBIA	1	Hager	Angelika	Helvetia - Pro Juventute 1913-1964
10.089	SERBIA	1	Popovic	Zeljko	The town of Apatin on the Danube on postcards from 1901-1940
10.090-091	SERBIA	2	Savic	Petar	Steamship Stations and Objects on the Danube (from Apatin to Radujevac) and the Sava
10.092	SERBIA	1	Savic	Petar	Railway in Vojvodina
10.093	SERBIA	1	Savic	Petar	Railway in Vojvodina 1
10.094	SERBIA	1	Savic	Petar	Motifs from the waters of Vojvodina
10.095	SERBIA	1	Savic	Petar	Motifs from the waters of Vojvodina 1

L. Philatelic Literature

Frame Number	COUNTRY	FRAMES	LAST NAME	FIRST NAME	TITLE OF EXHIBIT
L.1.01	ALBANIA		Razza	Guiseppe	The Treasure of the Eagles: Ottoman Albania and its relations with foreign Empires, Kingdoms, and States from 1540 to 1870
L.1.02	ALBANIA		Basho	Jovan	Stamps of the Autonomous Republic of Korça
L.1.03	ALBANIA		Shamblli	Mirgen	Albanian Revenues 1921-2021
L.1.04	CROATIA		Libric	Ivan	Discover postage stamps
L.1.05	CROATIA		Pintaric	Zeljko	Philately in Varazdin - 1. Philatelic exhibition in Varazdin 17.1.1937
L.1.06	CROATIA		Marka Nova		Use of postage stamps in The Kingdom of S.H.S. and The Kingdom of Yugoslavia 1921 - 1941
L.1.07	HUNGARY		Dorr (Germany)	Ute and Elmar	Hungarian Post Offices in Foreign Letter Services from 1900 to the Outbreak of WWI
L.1.08	NORTH MACEDONIA		Poposki Gaber	Klime Viktor	Skopje on Postal Stamps - History and motives
L.1.09	ROMANIA		Barbu	Constantin Horia	From nature to plate - illustrated gastronomy

L.1.10	ROMANIA	Grecu	Dan Simion	Anii 1919-1921 Romania Mare - un ideal devenit realitate
L.1.11	SERBIA	Radovanovic	Milan	Military Censorship of Serbia in Great War (1914-1915)
L.1.12	SLOVENIA	Marinšek	Aleš	Local Issues of the Independent State of Croatia
L.1.13	TURKEY	Avcı	Oral-	Postal History of Ottoman Iraq during the British occupation 1914-1923
L.1.14	TURKEY	Giray	Kemal	Ottoman Post Offices and Service in Albania including Foreign Post Offices
L.2.01	BULGARIA	Philatelic Society of Sofia		Catalogue of Bulgarian stamps
L.3.01	ALBANIA	Shoqata e Koleksionisteve te Shqiperise		The Collector (Magazine of Albanian Collectors)
L.3.02	BIH - REPUBLIC OF SRPSKA	Philatelic Society of Banja Luka		Magazine Collector
L.3.03	BULGARIA	Todorov	Orlin	Annual Bulletin 2021
L.3.04	CROATIA	HFD Zadar		Zadar Philatelist
L.3.05	CROATIA	Union of Philatelists of Croatia		Croatian Philatelist
L.3.06	GREECE	Philatelic Society of Lesvos		Philatelic Lesvos
L.3.07	GREECE	The Panhellenic Society of Thematic		The thematic Philatelist
L.3.08	SERBIA	Union of Philatelists of Serbia		Philatelist 281 & Philatelist 282

Медаље

Учесницима Балканфиле биће додељене медаље посебно израђене за ову прилику. Оне су ливене, позлаћене а гравура је наглашена бордо бојом.

Медаље су гравиране са обе стране. На предњој страни налази се лого Балканфиле, са исписаним датумом и местом одржавања. На полеђини медаље изгравиран је грб Балканфиле у Београду који је посебно дизајниран за ову прилику.

Знак Балканфиле XIX инспирисан је Београдом јер традиција српске филателије безусловно је повезана са овим градом, из неколико разлога.

- У Београду је 25. маја 1840. почела с радом прва јавна пошта и употребљен први српски поштански жиг, тзв. уоквирени Београд.
- Државна штампарија у Београду била је место где су далеке 1866. одштампане прве српске марке „грбуше“.
- Националне филателистичке изложбе, као што су ЈУФИЗ и СРБИЈАФИЛА, углавном су се одржавале у Београду.
- Пре 75 година, 22. августа 1948, управо је у Београду основан Савез филателиста Србије.

На крају, у години у којој се обележавају четири велике годишњице које кореспондирају с Поштом и њеном историјом (180 година од доношења првог поштанског акта, 1843, 150 година прве српске дописне карте, 100 година од оснивања ПТТ музеја и 75 година од оснивања Савеза филателиста Србије), Београду су указани велика част и признање поверањањем организације деветнаесте филателистичке изложбе БАЛКАНФИЛА.

Управо из тог разлога знак Балканфиле XIX садржи панораму Београда, која прелази у поштанску марку и резултат је рада уметника, илустратора и графичких дизајнера.

Medals

Participants of Balkanfila will be awarded medals made specially for this occasion. Medals are cast, gilded and the engraving is accentuated in burgundy.

The medals are engraved on both sides. On the front side is the Balkanfila logo with the date and location of the exhibition. On the back is the engraved crest of Balkanfila in Belgrade, designed especially for this occasion.

The Balkanfila XIX crest is inspired by Belgrade, because the Serbian philatelic tradition is unconditionally connected to this city, for several reasons:

- *The first public post office opened in Belgrade on 25 May 1849, with the first Serbian postmark, the so-called framed Belgrade;*
- *The state print in Belgrade was the location, back in 1866, of the first printed Serbian postal stamp, the "grbuša";*
- *National philatelic exhibitions, such as JUFIZ and SRBIJAFILA, mostly took place in Belgrade;*
- *75 years ago, on 22 August 1948, the Serbian Philatelic Federation was founded in Belgrade.*

Finally, in the year that marks four significant anniversaries that concern the Serbian Post and its history (180 years from enactment of the first Postal Act, in 1843; 150 years of the first Serbian postal card; 100 years of the PTT museum; and 75 years of the Serbian Philatelic Federation), Belgrade was granted the great honor and recognition by being entrusted to organize the nineteenth BALKANFILA exhibition.

Precisely because of these reasons, the BALKANFILA XIX crest features a panorama of Belgrade that turns into a postage stamp, the result of work from artists, illustrators and graphic designers.

ГРАН ПРИ БАЛКАНФИЛЕ XIX

Петар Поповић Пирос , своју љубав ка калиграфији , изврсну технику и умеће стиче и развија дуго година на уметничкој сцени. Највећи допринос развоју калиграфске технике Поповић несумњиво доноси из Street art-a. Радови представљају експресивну калиграфију апстрактне форме, где се словна нарација назира у линијском окружењу.

Урбана калиграфија или калиграфити (Caligraffiti) је једна од кованица које графити субкултура користи за описивање радова. Урбана калиграфија бежи из мастила, папира и окружења калиграфске лабораторије и излаже се у напуштеним зградама, градским и субградским пејзажима, покушавајући да дочара атмосферу савремене локације и животног стила. Она је у исто време и слика и текст, а начини на које се једно слово може приказати су безграницни.

Идеја Ћириличног графита, ствара нови облик графити калиграфије, који је аутор назвао - ЂИРИФИТИ. Обично овај облик графита укључује испреплетена и преклапајућа слова и облике. Бројни слојеви и облици чине овај стил изузетно тешким и непоновљивим, због чега се развијање оригиналног стила у овој области види као један од највећих и најоригиналнијих уметничких достигнућа .Радови на улици великог формата, Петра Поповића Пироса, покренули су серију графика, акварела и скулптура које се баве промишљањем графита у контексту очувања традиционалног ћириличног писама али и промоције коришћења тог писма на овај начин кроз streetart који је много својственији младим нараштајима. У ту сврху настала је и ова скулптура , као спомен-објекат ћирилици.

Марија Милошевић
Директор и оснивач галерије Art For All

О УМЕТНИКУ

Петар Поповић Пирос рођен је 1989. у Крушевцу, а средњу уметничку школу на одсеку за графички дизајн завршио је у Нишу. Већ је у средњошколском периоду учествовао на многим такмичењима и групним изложбама, да би 2007. освојио прву награду на престижном регионалном такмичењу из калиграфије на основу које се сусрео са блаженопочившим Патријархом Павлом и добио благосов у даљем стваралаштву. Љубав према калиграфији кулминирала је кроз уличну уметност којој је посвећен од почетка средње школе, и која је у последњих пар година резултирала серијом радова, што на улици што на платну, под називом “Ћирифити” (ћирилични графити).

Графички дизајн завршио је на “ВШЛПУ” у Београду, где је већ у току студија почeo да се бави дизајнирањем разних апликација и илуцтрација на нашем и иностраном тржишту.

GRAND PRIX BALKANFILA XIX

Petar Popović Piros has been acquiring and developing his technique and knowledge of calligraphy on the art scene for a period of years. Popović undoubtedly brought his greatest contribution to the development of calligraphy techniques from street art. His works represent expressive calligraphy in the abstract form, wherein letter-symbol narration can be gleamed in linear surroundings.

Urban calligraphy or calligraffiti is one of the neologisms used in the graffiti subculture to describe certain works. Urban calligraphy escapes from the ink, paper and laboratory surroundings of calligraphy, and it is exhibited in abandoned buildings, urban or rural scenery, in an attempt to conjure the atmosphere of modern locations and lifestyles. It is, at the same time, both image and text, and the ways in which a single letter can be depicted are endless.

The idea of Cyrillic graffiti creates a new form of graffiti calligraphy, named CYRIFFITI by the author. This form of graffiti usually involves intertwined and overlapping letters and shapes. Numerous layers and forms make this style exceptionally difficult and irreplicable, which is why the development of an original style in this field is seen as one of the greatest and most original artistic endeavors. Large-format works on streets created by Petar Popović Piros started a series of graphic artworks, watercolor paintings and sculptures that contemplate graffiti in the context of preservation of the traditional Cyrillic script and the promotion of use of that script in this form in street art which is characteristic for younger generations. This was the aim of creation of this sculpture as well – a sculptural monument to the Cyrillic script

Marija Milošević
Director and founder of the Art for All gallery

ABOUT THE ARTIST

Petar Popović Piros was born in 1989 in Kruševac, and finished the vocational high school for art at the department for graphic design in Niš. As early as his high school period, he took part in numerous contests and group exhibitions, and in 2007 he won the first prize at the prestigious regional contest in calligraphy, which gave him the opportunity to meet the late Patriarch Pavle and gain his blessings for his further endeavors. His love for calligraphy culminated in street art, which is an art form he has been dedicated to from his early high school days, and in the last few years this culminated in a series of artworks, both in the streets and on the canvas, entitled "Cyriffiti" (Cyrillic graffiti).

He graduated graphic design at the College of Fine and Applied Arts in Belgrade, where he started designing various applications and illustrations for our and foreign markets during his studies.

До сада има преко педесет реализованих апликација/игрица на домаћем и страном подручју. Као дизајнер остварио се на пројекатима са значајним брендовима као што су Coca-cola, Legedary films, Fashion week, Aparte-ko - Слагалица, Loreal, Соко Штарк, Exit... Међутим, најзначајнији опус остварио је у осликовању мурала, што у Србији и региону, тако и у европским градовима учествујући на различитим манифестацијама или на позив појединача, а што је резултирало тиме да је једна од његових слика била део поставке Музеја савремене уметности у Бања Луци 2013. године.

Неке од манифестација на којима је извео мурале су разне културни центри и културне институције у Црбији и региону, сви цемови "Meeting of styles" у Србији, "Xstatic" Сплит, "Day and night" Загреб, "Ноћ графита" Ужице, "Fashion week" Београд, фестивал "Devet" Београд, "Exit" Нови Сад, "ОПЕНС" Нови Сад пројекат исцртавања мурала у (Новом Саду, Загребу, Банја Луци, Сарајеву, Будви, Подгорици, Солуну), и други...

Више радова можете погледати: www.piros.rs

Скулптура:

- Назив: "Азбука"
- Циклус: "Ћирифити"
- Димензије обруча: 30cm x 28m x 3мм
- Димензије постамента: 30cm x 15cm x 2cm
- Година: 2020.
- Тежина: 3-4 kg

Материјали:

- Челик са пластификацијом
- Мермер - постамент
- Платно - испод постамента
- Дрвена кутија са пластификацијом и штампом
- Папирна брошура са описним текстом

He has worked on more than fifty applications/games for both domestic and foreign developers. As a designer, he made his mark working on projects for large brands such as Coca-Cola, Legendary Films, Fashion Week, Aparteko, Slagalica, Loral, Soko Štark, Exit... However, his most significant work was in painting of murals, both in Serbia and the region, including European cities where he took part in various events or created at the invitation from individuals, which resulted in one of his paintings being part of the exhibition in the Museum of Contemporary Art in Banja Luka in 2013.

Some of the events in which he painted murals were in various cultural centers and institutions in Serbia and the region, including "Meeting of styles" in Serbia, "Xstatic" in Split, and "Day and night" in Zagreb, Croatia, "Night of Graffiti" in Užice, Serbia, "Fashion week" Belgrade, festival "Dev9t" Belgrade, festival "Exit" in Novi Sad, and the "OPENS" Novi Sad project for painting murals (in Novi Sad, Zagreb, Banja Luka, Srajevo, Budva, Podgorica, Thessaloniki), and others...

See more at: www.piros.rs

Sculpture:

- Title: "Azbuka"
- Cycle: "Cyriffiti"
- Rim dimensions: 30cm x 15cm x 2cm
- Year: 2020
- Weight: 3-4 kg

Materials:

- Plasticized steel
- Marble – base
- Canvas – beneath the base
- Wooden box with plasticization and print
- Paper brochure with the descriptive text

Гран при
Grand Prix

ЗНАЧАЈАН ЈУБИЛЕЈ – ПРВИ ВЕК ПТТ МУЗЕЈА

Поштанско-телеграфски-телефонски (ПТТ) музеј ове године прославља стогодишњицу од свог оснивања, што га чини једним од најстаријих музеја у Србији и важним сведоком развоја ПТТ саобраћаја, не само у нашој земљи, већ и у некадашњој Југославији.

Уредбом о организацији Министарства пошта и телеграфа од 31. јула 1923. године, званично је, као институција, основан ПТТ музеј у Београду, а том приликом је донет и први Правилник о раду. Из њега издвајамо први члан који говори о циљу и намерама оснивања музеја: „сачувати потомству јасну етнографску и историјску слику о развоју и културном деловању поштанско-телеграфске и телефонске установе у нашој земљи...“

Од 1961. године музеј је био у саставу Заједнице југословенских ПТТ, а од 2010. године је у саставу Јавног Предузећа „Пошта Србије“.

Куриозитет је да је поштанско-техничка збирка почела да се формира још 1888. године. Прикупљање предмета имало је за циљ формирање збирке старих и нових поштанско-телеграфских предмета, али и збирке филателистичких издања, атрактивних музеалија, које почињу да се организовано прикупљају 1897. године, после петог конгреса Светског поштанског Савеза одржаног у Вашингтону.

Данашњи музејски фонд свакако не би био садржајан и богат да тадашњи запослени и руководиоци у надлежном министарству, нису организовали, пред опасносту од избијања рата, правовремену евакуацију фонда у Горњи Милановац и Крагујевац. На тај начин, музеј је успео да сачува фонд од уништења, током априлског бомбардовања Београда, 1941. године.

Музеј је, стварајући своју историју, имао различите фазе развоја, па су тако и правилници прилагођавани времену и унапређивали услове рада. Током времена, музеј се прилагођавао културним, педагошким, научним и стручним потребама, постепено израстајући у институцију од значаја. Средином прошлог века, приступило се темељном прикупљању, сређивању и научној обради грађе из области пошта, телеграфа и телефона. Поред ових активности, под управом Главне дирекције ПТТ припремљена је и прва, репрезентативна музејска поставка ПТТ музеја, који је 14. јуна 1958. године свечано отворен за јавност.

Пошта Србије је, у жељи да створи још боље услове за заштиту и представљање фонда, реконструисала музеј и израдила, 2013. године, нову сталну поставку „Тачка спајања“. Поставка је подељена на шест историјских целина и хронолошки прати развој ПТТ саобраћаја на територији модерне српске државе, последњих 200 година.

A SIGNIFICANT ANNIVERSARY – THE FIRST CENTENNIAL OF THE POST AND TELECOMMUNICATIONS MUSEUM

This year, the Post and Telecommunications (PT) Museum is celebrating the hundredth anniversary of its founding, which makes it one of the oldest museums in Serbia and an important witness to the development of postal and telecommunication traffic, not only in our country but in former Yugoslavia, as well.

Under the Regulation on Organization of the Ministry of Posts and Telegraphs dated July 31, 1923, the Postal and Telecommunications Museum in Belgrade was officially founded as an institution. On that occasion, the first Rules of Procedure were enacted. We have selected the first article from the Rules which speaks about the aim and intent behind the founding of the museum: “to preserve for future generations the ethnographic and historical image of the development and cultural activity of the postal and telecommunications institution in our country ...” From 1961, the museum was part of the Community of Yugoslav Posts and Telecommunications, and since 2010, it is a part of the Public Entity “Pošta Srbije” (Serbian Post).

A curiosity worth noting is that the postal and technical collection was started back in 1888. The aim of this activity was to form a collection of old and new postal-telegraphic items, but also a collection of philatelic editions, attractive museum artifacts, and collection activities began in an organized way in 1897, after the fifth congress of the Universal Postal Union held in Washington.

Today’s museum collection certainly would not be as comprehensive and rich if the then-employees and officials in the responsible ministry hadn’t organized, under threat of war, a timely relocation of the collection to Gornji Milanovac and Kragujevac. In that way, the museum managed to save the collection from destruction during the April 1941 bombing of Belgrade.

In creating its own history, the museum went through various phases of development. Hence, rules were adjusted to the times and work conditions were improved. Over time, the museum adapted to the cultural, pedagogical, scientific, and expert needs, gradually growing into an institution of significance. In the mid-twentieth century, collecting, sorting and scientific processing of material from the fields of post, telegraphs, and telephones started. In addition to these activities, under the management of the Main Directorate of Post and Telecommunications, the first representative museum exhibition of the PT Museum was prepared and officially opened to the public on June 14, 1985.

Wishing to create even better conditions for protection and presentation of the collection, Pošta Srbije reconstructed the museum and built, in 2013, the first permanent exhibition “Connection Point.” The exhibition is divided into six historical sections, and it chronologically depicts the development of PT traffic on the territory of the modern Serbian state over the last 200 years.

Оно што ПТТ музеј чини јединственим у односу на друге музеје у земљи, свакако је богат фонд филателије, који чине збирке поштанских марака домаћих и страних издања. Збирку домаћих издања чине редовне и пригодне поштанске марке и вредноснице (коверте првог дана, максимум карте, нацрти, пробни отисци и макулатуре), издате у нашој земљи у периоду од 1866. године до 2023. године. Збирку страних издања чине поштанске марке и вредноснице добијене разменом са Светским поштанским савезом односно, земљама чланицама, али, у последње време и преко дарова дипломатских представништава, са којима „Пошта Србије“ остварује сарадњу.

Циљ запослених у музеју је да наставе да се старају о заштити старих и нових споменика техничке културе, да прикупљају и проучавају историјску грађу из ПТТ струке, набављају и чувају поштанске марке и вредноснице бивших југословенских република, Србије и страних поштанских управа, као и да их представљају јавности, кроз тематске изложбе, публиковање збирки и монографске студије.

Истовремено се подстичу и породице запослених и љубитељи историје ПТТ саобраћаја да подрже рад и пруже допринос попуњавању фонда.

У том духу, посебно нас радује мудра одлука породице покојног Зорана Марковића, главног инспектора ревизије технолошких процеса и власника првог приватног ПТТ музеја, да сву заоставштину поклоне ПТТ музеју, формирањем легата.

Оваква одлука нас охрабрује да постоје и људи и институције, које схватају значај музеја, као чувара наслеђа, који ће надживати све и сачувати за будуће генерације.

Значај ПТТ музеја, као институције културе, препознао је и председник Републике Србије, господин Александар Вучић, који је на Дан државности Србије, 15. фебуар 2023. године, одликовао ПТТ музеј Сретењским орденом трећег степена, за наручите заслуге у прикупљању и очувању експоната из области поштанско-телеграфског-телефонског саобраћаја од историјског значаја за Републику Србију и њене грађане.

На тај начин, ПТТ музеј је добио највише признање за први век постојања, али и велику обавезу и изазов да настави свој рад, у складу са највишим стандардима.

Ова, 2023. година, важна је година за наш музеј, између осталог и због овогодишње велике и значајне међународне филателистичке изложбе „Балканфиле XIX“, која се после 46 година поново организује у Београду. Свима који су допринели реализацији ове значајне изложбе, упућујемо срдочне честитке.

**Руководилац ПТТ музеја
Марко Јелић**

What makes the PT Museum unique compared to other museums in the country is certainly its rich philatelic collection, comprised of collections of domestic and foreign edition postage stamps. The domestic edition collection consists of regular and special-occasion postage stamps and collectibles (first-day envelopes, maximum cards, drawings, test prints and wastepaper), printed in our country in the period from 1866 to 2023. The collection of foreign editions consists of postage stamps and collectibles received through exchange with the Universal Postal Union, i.e., member countries, but, recently, through gifts from diplomatic representative offices, which cooperate with Pošta Srbije.

The museum employees' aim is to continue to care for the protection of old and new monuments of technical culture, to collect and study historical material from the field of post and telecommunications, obtain and preserve postage stamps and collectibles from former Yugoslav republics, Serbia and foreign postal offices, as well as to present them to the public, through thematic exhibitions, publications of collections and monographic studies.

At the same time, the employees' families and admirers of the history of PT traffic are encouraged to support the work and contribute to the expansion of the collection.

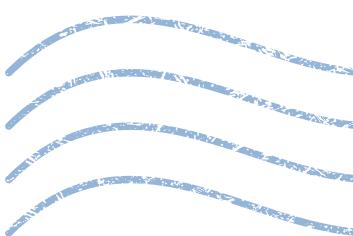
On that note, we are especially rejoiced by the wise decision of the family of the late Zoran Marković, chief inspector of auditing technological processes and owner of the first private PT museum, to donate his legacy to the PT Museum, by forming a legacy collection.

This decision reassures us that there are people and institutions that understand the importance of the museum, as the guardian of heritage, which will outlive us all and be preserved for future generations.

The significance of the PT Museum, as an institution of culture, was recognized by the President of the Republic of Serbia, Mr. Aleksandar Vučić, who presented the PT Museum with the Order of Sretenje of the third order on Serbia's Statehood Day, February 15, 2023, for exceptional efforts in collecting and preserving artifacts in the field of postal and telecommunication traffic of historical significance for the Republic of Serbia and its citizens. In that way, the PT Museum received the highest recognition for its first centennial, but also a great obligation and challenge to continue its work in accordance with the highest standards.

This year, 2023, is an important year for our museum, among other things, because of this year's great and important international philatelic exhibition "Balkanphila XIX," which is being held in Belgrade after 46 years. We wish to offer our heartfelt congratulations to all who contributed to the realization of this important exhibition.

**Manager of the PT Museum
Marko Jelić**

Есеји прве поштанске марке Србије

Четири есеја у питању је открио г. Едвин Милер 1959. године када је колекција есеја А. Вајса продавана на аукцији у САД. Писмо из Државне штампарије у Београду које је претходно спомињано је накнадно пронађено у Државном архиву Србије у том граду 1971. године. Ово писмо у потпуности је лигитимизовало есеје који су били познати дванаест године пре него што је писмо откривено.

жуто-наранџасто
yellow-orange

тамнонаранџасто-роза
dark orange-pink

црвенкасто браон
reddish brown

плаво
blue

Једини познати сет есеја, откривен од стране г. Едвина Милера приликом аукцијске продаје колекције есеја А. Вајса у САД 1959. године

The only known set of assays, discovered by Mr. Edwin Müller at the auction of the A. Weiss assay collection in the US in 1959.

Ова четири есеја произвела је Државна штампарија у Београду у августу или септембру 1865. године, и урађене су техником веома фине литографије. Боје у којима су есеји урађени су жуто-наранџаста, тамнонаранџаста-розе, црвенкасто браон и плава. Есеји представљају веома ваљан литографски ради направљен помоћу гравираних металних плоча. Ово је јасно из финих детаља гравура и из броја белих перли око државног грба. На маркама се види 79 перли, уместо 77, колико их има на накнадно издатим новинским маркама.

Ови есеји приказују државни грб Србије на округлом обојеном медаљону који окружују прехтодно поменуте перле. На врху се налази ознака „К. С. Пошта“ (Кнежевска српска пошта), а на дну се налази ознака вредности 1 ГРОШ 1. Ова ознака вредности показује да

су ови есеји били намењени за све вредности и поштанске марке. Како ћемо касније видети, одобрени су једино есеји вредности од 1 паре и од 2 паре за новинске марке.

Министар финансија је у напред наведеном писму послатом државној штампарији напоменуо: „Причекајте нови Закон о пошти и инструкције од Министра унутрашњих послова“. Овим је начињен још један корак напред ка издавању првих поштанских марки.

Власник ових есеја је био познати филателиста Мирко Рашић, од кога их је купио и први пут објавио познати колекционар Велизар Кардош.

The Assays for the first Serbian Postage Stamps

Four of the assays in question were discovered by Mr. Edwin Müller in 1959 when the A. Weiss assay collection was auctioned in the US. The letter from the State Printers in Belgrade, referred to above, was subsequently found in the Serbian State Archive in that city in 1971. This letter fully legitimized the assays already known twelve years before its discovery.

The four assays produced by the State Printers in Belgrade in August or September 1865. were produced by very fine lithography. The colors are yellow orange, dark orange-pink, reddish brown and blue. The assays are fine lithographic works created from etched metal plates. This is clear from the fine detail of the etching and the number of white pearls in the national coat of arms. There are 79 pearls, instead of 77 as on the subsequently issued newspaper stamps.

The assays show the Serbian coat of arms on a round, colored medallion surrounded by the aforementioned pearls. At the top, there is the legend "К. С. ПОШТА" (Princely Serbian Posts) and at the bottom the value designation 1 ГРОШ 1 (Grosh). This value designation shows that the assays were intended for all values and postage stamps as well. As we shall see in due course, only the assays for the one para and two para newspaper stamps were approved.

The Minister of Finance noted on the back of the letter from the State Printers mentioned above: "Wait for the new Posts Act and instructions from the Minister of Internal Affairs". This takes us a step further towards issuance of Postage stamps.

The owner of these essays was the famous philatelist Mirko Rasic, from whom they were bought and first published by the famous collector Velizar Kardos.

ПРВА ДОПИСНА КАРТА СРБИЈЕ 1873.

Прва поштанска дописница на свету пуштена је у саобраћај у Аустроугарској 1. октобра 1869. и свакако је представљала за то доба иновацију у поштанском саобраћају. Препознавши значај и потребу дописне карте, Кнежевина Србија се на овај корак одлучила нешто мање од четири године касније – 1873. Претходно је кнез Милан указом од 23. октобра 1871. овластио министра унутрашњих дела да пусти у оптицај саобраћајне карте односно дописнице за унутрашњи и међународни саобраћај онда када буде сматрао да је то неопходно.

Есеји

Позната су два есеја за прву дописну карту:

- есеј 2 ПАРЕ у љубичастој боји на жућкастом папиру, уштампана новинска марка 2 ПАРЕ, (Слика 1)
- есеј 2 ПАРЕ у љубичастој боји на сивом папиру, уштампана новинска марка 2 ПАРЕ, (Слика 2)
- есеј 10 ПАРА у љубичастој боји на сивом папиру, (Слика 3)

THE FIRST SERBIAN POSTAL CARD FROM 1873.

The first postal card in the world was issued in Austo-Hungary on 1 October 1869 and, in that time, it represented an innovation in postal traffic. Recognizing the significance and the need for a postal card, the Principality of Serbia decided to take that same step only four years later – in 1873. Previously, Prince Milan authorized the Ministry of Interior with an edict from 23 October 1871, to issue postal cards for international and domestic traffic when it deemed that necessary.

Assays

There are two known assays for the first postal card:

- *the 2 PARE assay in purple color on yellow paper, with the pre-printed postal stamp of 2 PARE (Image 1)*
- *the 2 PARE assay in purple color on gray paper, with the pre-printed postal stamp of 2 PARE (Image 2)*
- *the 10 PARE assay in purple color on gray paper (Image 3)*

Слика 1 –
есеј 2 ПАРЕ на жућкастом
папиру

*Image 1 –
2 PARE assay on yellow paper*

Слика 2 –
есеј 2 ПАРЕ на сивом папиру

*Image 2 –
2 PARE assay on grey paper*

Слика 3 –
есеј 10 ПАРА

*Image 3 –
10 PARE assay*

Прве карте Србије су одштампане у Државној штампарији у Београду 14. јуна 1873, а у оптицај су пуштене 1. јула 1873. (13. јул по новом календару) и то:

- саобраћајна карта вредности 10 пара за унутрашњи поштански саобраћај (без додатног реда у вези са одговором), укупног тиража 31.600 примерака и
- саобраћајна карта са одговором – „одговор плаћен“, укупног тиража 10.000 примерака.

Опис [1], [2]

Карте су штампане у књиготиску, лубичастом бојом на жућкастом папиру дебљине 0,13мм у димензијама 130×80 мм, у тзв. tête-bêche форми (Слика 5).

Карте су уоквирене орнаменталном бордуrom величине 113×65 мм са детаљима у виду слова „U“ у два различита типа. На штампарској форми свака карта је имала оквир тип А и оквир тип Б. Разлика у типовима оквира је најлакше уочљива у горњем десном углу карте. Орнаментални оквир код типа А је равномеран док унутрашњи оквир формира четири правилнаугла. Код типа Б унутрашње линије оквира међусобно се секу у угловима (Слика 4).

Уштампана вредност кнеза Милана од 10 пара уоквирена једноставном линијом, састоји се од овалног медаљона 18×22мм, у коме је приказан лик младог кнеза Милана IV Обреновића у профилу окренутом лево. Портрет се појављује на обојеној површини медаљона, који је обавијен ловором са леве стране и храстовом граном са десне стране. Са обе стране медаљона крупним словима исписана је вредност „10“ са закривљеним натписом „СРБИЈА“ белом бојом изнад њега. У горњим угловима се појављују украси.

The first postal cards in Serbia were printed in the State Print in Belgrade on 14 June 1873, and were released on 1 July 1873 (13 July in the Gregorian calendar), in particular:

- postal card with the value of 10 pare for domestic postal traffic (without the additional line for the response), with the total circulation of 31,600 copies; and*
- postal card with the response – “response paid”, with the total circulation of 10,000 copies.*

Description [1], [2]

These cards were done in letterpress printing, in purple color on yellow paper, 0.13 millimeters in thickness, with the dimensions 130 x 80 mm, in the so-called tête-bêche form (Image 5).

The cards were framed with an ornamental frame with dimensions 113x65mm, with details in the form of the letter “U”, in two versions. In the printing form, each card had both the type A and the type B frame. The difference between the two types of frames is easiest to observe in the upper right corner of the card. The type A ornamental frame is even while and the inner frame forms four equal angles. The inner lines in the type B frame intersect to form angles (Image 4).

The pre-printed value of 10 pare with the image of Prince Milan is framed with a simple line, and consists of an oval medallion with the size 18x22mm with the image of the young Prince Milan IV Obrenović in profile, facing left. The portrait appears on the colored surface of the medallion, framed with a laurel branch on the left and an oak branch on the right side. The value “10” printed in a large font can be found on the both sides of the medallion, with the curved writing “SERBIA” in white letters above. There are ornaments in upper corners.

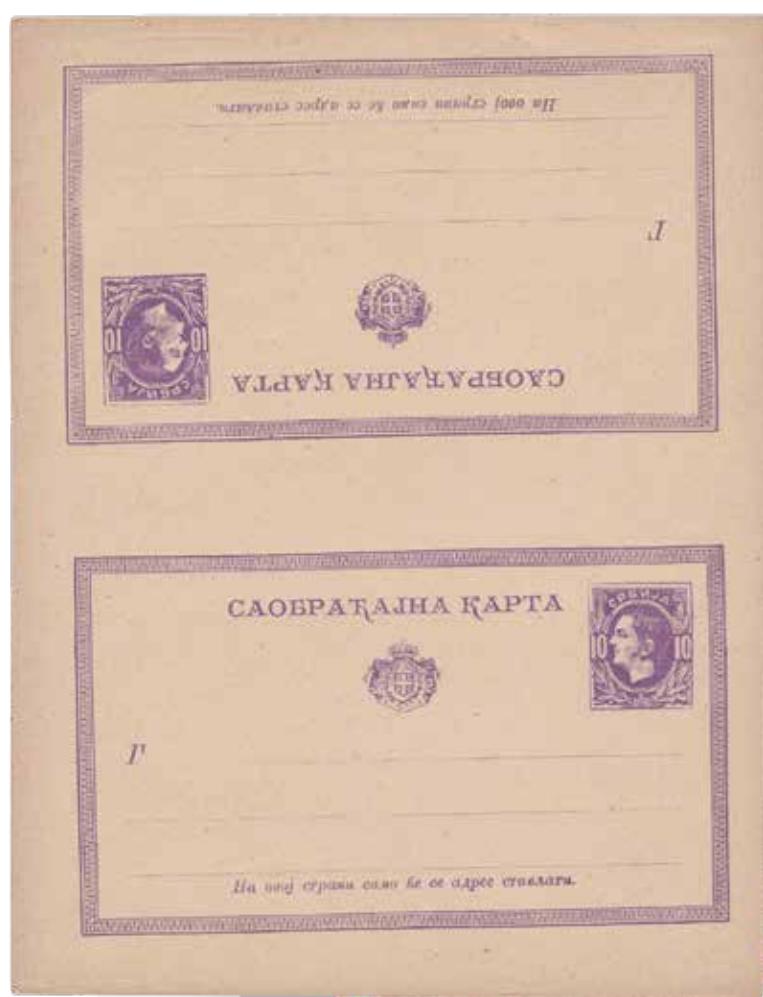

Тип А / Type A

Тип Б / Type B

Слика 4 / Image 4

Слика 5
Штампарска форма
саобраћајне карте из 1873. -
tête-bêche

Image 5
Print form of the postal traffic
card from 1873 - tête-bêche

Опис „САОБРАЋАЈНА КАРТА“ дужине 58мм налази се у горњем централном делу карте, али испод горње орнаменталне ивице, док је велики српски грб величине 14×13мм испод описа. У доњој половини су три адресна реда карте, при чему првом претходи „Г“ за „Господину“, „Госпођи“ или „Госпођици“. Размак између адресних редова на картама са оквиром тип А износи 9,50мм, док је тај размак 8,50мм на картама са оквиром тип Б. Напомена дужине 59,50мм „На овој страни само ће се адреса стављати“ појављује се испод доњег реда за адресу.

Употреба

За разлику од неупотребљених карти у оригиналној штампарској форми tête-bêche, карте које су путовале знатно су ређе, а ниво реткости зависи од начина коришћења, поште из које је карта послата (жиг неког мањег града или села у Србији) и дестинације. До данас није позната ниједна карта овог издања употребљена са услугом препорученог руковања.

Употреба у УПУ периоду

Слика 6

Карта упућена из Београда 1873. за Беч дофранкирана марком кнеза Милана 25 паре, друго штампање. Једини познати примерак употребљене саобраћајне карте за иностранство пре УПУ периода 1874.

Image 6

Card sent from Belgrade in 1873 for Vienna, additional franking with the prince Milan stamp of 25 pare, second issue. The only known example of a used postal traffic card for foreign correspondence before the 1874 UPU period

The description “POSTAL TRAFFIC CARD”, 58 millimeters in length, appears in the upper central part of the card, below the ornamental frame, and a large coat of arms of Serbia 14x13mm in size is featured below this description. The lower half of the card features three address lines, the first of which is preceded with the letter G (Serbian abbreviation for “Mister”, “Madam” or “Miss”. The spacing between address lines on the Type A frame cards was 9½ mm, and 8½ mm on the Type B frame cards. An annotation, 59½ mm in length, reading “Only the address shall be entered on this side” appears below the bottom address line.

Use

Unlike unused cards in the original tête-bêche print from, used cards are significantly rarer, and the level of rarity depends on the manner of use, post office from which the card was sent (seal of a smaller town or village in Serbia) and destination. As of this date, there are no known cards from this issue used with the service of registered mail.

Use before the UPU period

Слика 7

4.11.1875. карта упућена из Београда за Беч дофранкирана марком кнеза Милана 10 паре, треће штампање.

Image 7

4 November 1875, Card sent from Belgrade to Vienna, additional franking with the prince Milan stamp of 10 pare, third issue

Употреба у УПУ периоду

Слика 8

7.7.1876. – једина позната карта до сада упућена из Београда за Лондон, дофранкирана марком кнеза Милана 10 паре.

Image 8

7 July 1876, the only known card as of this date, sent from Belgrade to London, additional franking with the prince Milan stamp of 10 pare

Сакупљање прве карте Србије у свим облицима, а посебно есеја и употребљених објеката, представља велики изазов за сакупљаче целина Србије.

Никола Љубичић

Литература

- [1] Каталог целина југословенских земаља, том I/I: СРБИЈА 1873-1921, М.Р. Вуковић
- [2] The Principality of Serbia 1830-1882, Dr. V.M. Kardosch

Use in the UPU period

Слика 9

2.2.1978. – карта упућена из Београда за Лајпциг, дофранкирана марком кнеза Милана 20 паре

Image 9

2 February 1978, card sent from Belgrade to Leipzig, additional franking with the prince Milan stamp of 20 pare.

Collecting first issue cards in Serbia in all forms, in particularly assays and used cards is a great challenge for collectors from Serbia.

Nikola Ljubičić

Literature

- [1] Katalog celina jugoslovenskih zemalja, volume I/1: SRBIJA 1873-1921, M.R. Vuković
- [2] The Principality of Serbia 1830-1882, Dr. V.M. Kardosch

Турске тарифе у Балканској поштанској унији

ФИРАТ АКАН*

Балканска конференција и балканска Антанта из 1934. Године играле су важну улогу у процесу успостављања јединства између балканских држава у политичким, социјалним, културним, трговинским и економским питањима. Један од битнијих аспеката Балканске конференције и успостављања Балканске уније били су међудржавни поштанске споразуми између Турске, Грчке, Румуније, Југославије и Чехословачке. Овај рад представља посебне (снижене) балканске поштанске тарифе које су се примењивале у периоду између 1931. и 1940. године.

Друга Балканска конференција одржана је у Истанбулу у периоду од 20. до 26. октобра 1931. године. Уз Турску, Албанија, Бугарска, Румунија, Југославија и Грчка су учествовале на Другој балканској конференцији. Састанци на конференцији су се одржали у палатама Долмабахче и Јилдиз у Истанбулу и у Великом народном парламенту у Анкари. Конференцијска сала у палати Јилдиз, повезана је претходно недостајућом струјом и телефоном, стављена је на располагање делегатима. Донета је одлука да се отвори привремена канцеларија поште у палати Јилдиз током трајања конференције, како члановима делегација не би били наплаћивани телефонски позиви, писма и телеграми.

На церемонији отварања конференције, председник државе домаћина, Мустафа Кемал Паша, представио је опште циљеве конференције у следећој изјави:

„Балканске нације, Албанија, Бугарска, Румунија, Грчка, присутне су данас као независни политички ентитети попут Југославије и Турске. Нације које су власници ових држава живеле су заједно вековима. Може се рећи да су данашње балканске државе... последица постепене дезинтеграције Отоманског царства, које је коначно постало историја. Стoga, балканске нације имају заједничку историју која се протеже вековима. Уколико ова историја садржи и тужна сећања, свим нацијама је заједничко да их имају. Удео који припада Турцима није мање болан. Ви, представници цењених балканских нација, овде ћете се уздићи изнад помешаних осећања и рачуна из прошлости, и успоставићете дубоко темеље братства и отворити широке хоризонте јединства. Разоткрићете битне чињенице које су биле игнорисане и заборављене“.

Први филателистички резултати конференције биле су комеморативне марке. Комеморативне марке су штампане у Лондону, у част Балканске конференције, од стране припремног комитета. На овим маркама приказано је „дрво маслине чије се корење пружа ка главним градовима земаља које чине Балканску унију“, које симболише мир. Марке су биле доступне првог дана по отварању конференције.

Balkan Postal Union Rates of Turkey

FIRAT AKAN*

Balkan conferences and the Balkan Entente of 1934 had an important role in the process of establishing unity between the Balkans states in terms of political, social, cultural, trade and economic affairs. One of the decisive aspects of Balkan conferences and the formation of the Balkan Union were the inter-state postal arrangements between Turkey, Greece, Romania, Yugoslavia and Czechoslovakia. This article presents special (reduced) Balkan postal rates in the period from 1931 to 1940.

The Second Balkan Conference was held in İstanbul in the period of October 20-26, 1931. Albania, Bulgaria, Romania, Yugoslavia, and Greece took part in the Second Balkan Conference alongside Turkey. The conference held its meetings at Dolmabahçe and Yıldız palaces in İstanbul and at the Grand National Assembly in Ankara. The conference hall in the Yıldız Palace, equipped with the previously missing electricity and telephone, was placed at the disposal of the delegates. It was decided to open a temporary post office near Yıldız Palace during the conference, so that members of the delegations would not be charged for their phone calls, letters, and telegrams.

1.1. Специјални поштански жиг коришћен у поштанској канцеларији у палати Јилдиз током Друге балканске конференције, одржане између 20. и 26. октобра 1931. године

1.1. Special postmark used in the temporary post office of the Second Balkan Conference in the Yıldız Place, İstanbul, between October 20-26, 1931

At the opening ceremony of the conference, the president of the host country, Mustafa Kemal Pasha, remarked on the overall objectives of the conference with the following statement:

"Balkan nations, Albania, Bulgaria, Romania, Greece, are present today as independent political entities like Yugoslavia and Turkey. The nations that are the owners of all these states have lived together for centuries. It can be said that today's Balkan states ... are the result of the slow disintegration of the Ottoman Empire, which was finally consigned to history. Therefore, Balkan nations have a common history spanning centuries. If this history has sad memories, all nations are common in owning them. The share of the Turks has not been less painful. Here you, the representatives of the respectable Balkan nations, will rise above the mixed feelings and calculations of the past, and you will establish deep foundations of brotherhood and open broad horizons of unity. You will reveal great facts that have been ignored and forgotten."

1.2. Штампани примерци поштанских марки издатих у част Балканске конференције, Bradbury Wilkinson & Co. Ltd. Сари, Енглеска (Колекција Селчук Акар)

1.2. Printed samples of stamps issued for the Balkan conference, Bradbury Wilkinson & Co. Ltd. Surrey England (Selçuk Akar Collection)

Једна од четири комисије на конференцији била је и Телекомуникациони комисија, која је испунила своје циљеве до 23. октобра, кроз дискусије о железници, поштанској унији и авиотранспорту, и кроз жаље делгата у вези са поморским транспортом, путевима и туризмом. Одлуке које је усвојила комисија прочитане су члановима Савета конференције од стране генералног секретара Русена Ешрефа и једногласно су прихваћене. Прве две од три одлуке гласе:

1 – Године 1932. успоставља се специјална комисија уз учешће независних представника свих управа железница како би се утврдили и изградили мостови који ће омогућити непосредну везу између балканских држава и решавање железничких спорова.

2- Успоставља се поткомисија са задатком да испита питања у вези са уговореним пројектом повезивања поштанских телеграфа и телефонских веза уз прихвате шест влада балканских држава, као и питање јединствених тарифа уз умањење накнада од 20-30 процената и стварање поштанске марке са ознаком Балканске поштанске уније.

1.3. Портфолио поштанских марки у кожном повезу представљен делегатима и гостима који су присуствовали конференцији, прва и задња страна.

1.3. Leather-covered stamp portfolio presented to delegates and guests attending the conference, front and back.

One of the four commissions of the conference was the Telecommunication Commission, which had almost finished its tasks on 23 October, through discussions on railways, postal union, and air transport, and wishes on matters related to sea transport, roads, and tourism. Decisions taken by the commission were read to the members of the Conference Council by the Secretary General Ruşen Eşref and were accepted unanimously. The first two of the three decisions were as follows:

1-In 1932, establishment of a special commission with participation of independent representatives of all railway administrations to determine and construct bridges to enable direct contact between the Balkan states and the resolution of the railway dispute.

2-The establishment of a subordinate commission to examine issues of a contract project for post-telegraph and telephone allegiance against the acceptance of six Balkan governments and a uniform tariff with a deduction of 20-30 percent and the creation of a postage stamp with the Balkan postal alliance mark.

Дакле, на конференцији је договорено успостављање Поштанске и комуникационе уније између пет Балканских држава. Након доношења одлуке, постигнута је сагласност и о смањењу поштанских тарифа између партнера балканских држава кроз Свебалкнску поштанску марку (валидну у свим балканским државама).

1.4. Прва вест о овом споразуму коју сам пронашао је из часописа Ali Nusret Pulhan's Pul Meşheri Magazine (1934.), број 38, стр. 423. Наведено је да је споразум са Грчком ступио на снагу 2. јануара 1933. године. С друге стране, генерални директор Поште Шекип Ексин наводи да се умањене накнада са Грчком примењују од 1. фебруара 1933. године.

1.4. *The first news about this treaty I have come across was Ali Nusret Pulhan's Pul Meşheri Magazine (1934), number 38 p. 423. It was written that the treaty started with Greece on January 2, 1933. On the contrary, Post Office Chief Executive Officer Şekip Eskin writes that the reduced vacation with Greece began on 1 February 1933.*

Први билатерални споразум о смањеним поштанским тарифама (специјалним тарифама) закључен је између Поштаних унија Турске и Грчке, и ступио је на снагу 1. фебруара 1934. године.

Балкански пакт (познат и као Балканска антанта), закључен је у Атини 9. фебруара 1934. године, под вођством Турске и Грчке, а уз учешће Југославије и Румуније. Бугарска и Албанија, услед њихових ревизионистичких политика и противљења статусу кво за који се пакт залагао, као и услед блиских веза са Италијом, нису се приклучиле Балканском антантам. Током трајања Балканског пакта, који је био на снази између 1934. и 1941. године, иако аспект територијалне одбране никада није у потпуности реализован, Турска је преузела битну улогу у одржавању светског мира остајући верна овом пакту.

Након успостављања пакта, на Конференцији балканске антанте 1935. године која је одржана у Београду формално је успостављена и Балканска поштанска унија. Турска је закључила мултилатералне споразуме са Румунијом и Југославијома 1. јануара 1936. године. Упркос чињеници да није била балканска држава, Чехословачка се приклучила Балканској унији и сагласила се са специјалним тарифама у мају 1937. године. Укратко, до 1937. године, примена специјалних балканских тарифа проширила се на пет земаља.

Therefore, the formation of a Postal and Communication Union between these five Balkan states has been agreed on in the conference. Following the decision, it was also agreed to reduce postage rates between Balkan countries with an Inter-Balkan (valid within the Balkan countries) stamp between partner countries.³

The first agreement on reduced bilateral postal rates (special rates) was concluded between Postal Unions of Turkey and Greece, and it entered into force on the first of February 1933.⁴

The Balkan Pact (also known as the Pact of Balkan Entente) was signed in Athens on February 9th, 1934. Furthermore, with the pioneering steps of Turkey and Greece, and participation of Yugoslavia and Romania, the Balkan Pact was signed on February 9th, 1934 in Athens. Bulgaria and Albania, due to their revisionist policies, contradicting the pro status-quo nature of the pact and close relationships with Italy, did not join the Balkan Entente. Though the Balkan Pact, surviving between 1934 and 1941, although the territorial defense aspect was never truly realized, Turkey took on an important role in maintaining world peace by remaining true to the pact.

Држава Country	Период примене Effective dates	Писмо Letter	Поштанска дописница post card	Препоручено registration**
Грчка Greece	1/2/1933 - 5/3/1941*	8	5	8
Румунија Romania	1/1/1936 - 15/11/1940	8	5	8
Југославија Yugoslavia	1/1/1936 - 23/2/1941*	8	5	8
Чехословачка Czechoslovakia	1/5/1937 - 1/5/1940	8	5	8

*Последњи забележени датум

**Током целог периода, потврда пријема се наплаћивала двоструко од препоручене пошиљке

*Last recorded date.

** Notice of receipt throughout the period was double the registration rate

Табела 1. Тарифе Балканске поштанске уније (куруш)⁶ 1.5.1933. – 23.2.1941.*

Table I. Balkan Postal Union Rates (kuruş)⁶ 1/5/1933 – 23/2/1941*

After the establishment of the pact at the Balkan Entente Conference of 1935 which was held in Belgrade, the Balkan Postal Union was formally established. Turkey concluded multilateral agreements with Romania and Yugoslavia on 1 January 1936. Despite the fact that it was not a Balkan state, Czechoslovakia joined the Balkan Union and also agreed on the union's special rates in May 1937. In short, by 1937, the coverage of the special Balkan postal rates extended to these five countries.⁵

³Akandere, O . (2003). 20-26 Ekim 1931 Tarihlerinde İstanbul'da Toplanan İkinci Balkan Konferansı ve Sonuçları. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi , (14) , 249-298 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/sutad/issue/26285/276985>

⁴Eskin, Ş. (1942). Türk Posta Tarihi. Ulus Basımevi, Ankara, 51- 52.

⁵ibid

⁶Akan M. & Kuran T.,(2019). Microhistory of the Turkish Posts, İş Bankası Kültür Yayıncılıarı, 245.

БАЛКАНФИЛА XIX МЕЂУНАРОДНА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА

Држава Country	Датум примене Effective dates	Штампани материјал / разгледнице 50г Printed matter / greetings 50g	Узорак** пословна документација*** 50г Sample** business paper*** 50g	Књига 50г Book 50g	Новинска хартија 50г Newspaper 50g
Грчка <i>Greece</i>	1/2/1933 - 13/10/1939	50	50	30	30
	13/10/1939 - 5/3/1941*	70	70	30	30
Румунија <i>Romania</i>	1/1/1936 - 13/10/1939	50	50	30	30
	13/10/1939-15/11/1940	70	70	30	30
Југославија <i>Yugoslavia</i>	1/1/1936-13/10/1939	50	50	30	30
	13/10/1939-23/2/1941*	70	70	30	30
Чехословачка <i>Czechoslovakia</i>	1/5/1937 – 13/10/1939	50	50	30	30
	13/10/1939-1/5/1940	70	70	30	30

* Последњи забележени датум

* Last recorded date.

** минимум 2,5 крс.

** minimum 2,5 krš.

*** минимум 6 крс.

*** minimum 6 krš.

Табела 2. Тарифе Балканске поштанске уније (пара)⁷ 1.5.1933. – 23.2.1941.*

Table 2. Balkan Postal Union Rates (para)⁷ 1/5/1933 – 23/2/1941*

Дана 1. маја 1940. године, након немачке окупације Чехословачке, УПУ тарифе и правила су поново да се примењују за ову државу. Недуго након тога, немачка војска је умарширала и у Југославију и Грчку, након чега је румунска управа поште предложила раскид Балканске поштанске уније. Но, за то је била потребна сагласност поштансних унија свих земаља чланица. У тим околностима, унија је просто постала неоперативна. Смањене тарифе су престале да се примењују на Румунију од 15. новембра 1940. године. Није познато када је примена престала за Грчку и Југославију. Оно што је јасно из ПТТ табела које су издате 1. јула 1940. године и из одлука Канцеларије премијера од 28. септембра 1940. године, је да су се умањене тарифе примењивале током целе 1940. године.

Примерци филателистичких материјала

Примерци смањених тарифа Балканске поштанске уније су пронађени и дељени. Нисам пронашао примерке посебних попуста на авионску пошту која је била део поштанских услуга. Главни разлог за то је што је међународни авионски поштани саобраћај био у рукама међународних компанија попут Aero Espresso Italiana, CIDNA и Lufthansa. Попуст на поштанске пошиљке у оквиру Балканске поштанске уније договорен је у складу са Листом 3 уз Уговор из Букурешта из 1936. године. Листа 3 која је прописана у анексу уз уговор није пронађена.

⁷ A Decree No. 12145 from September 19, 1939

Држава Country	Период примене Effective dates	Купон за одговор Reply Coupon
Грчка Greece	28.10.1940. - 5.3.1941*	10
Румунија Romania	28.10.1940. - 15.11.1940.	10
Југославија Yugoslavia	28.10.1940. – 23.2.1941.*	10

On 1 May 1940, following the German occupation of Czechoslovakia, UPU rates and rules were reinstated for mail to that country. Soon thereafter, German armies marched into Yugoslavia and Greece, prompting the Romanian postal administration to propose termination of the Balkan Postal Union. Alas, the express permission of all members' postal administrations was required. Under those circumstances, the union was simply treated as inoperative. The reduced rates ceased to apply for Romania on 15 November 1940. It is unknown when they became inoperative with respect to Greece and Yugoslavia. What is clear from the PTT rate tables issued on 1 July 1940, and from the decision of the Prime Minister's Office dated 28 September 1940, is that the reduced rates were enforced throughout 1940.

Examples of Philatelic Materials

The examples of Balkan Postal Union reduced tariffs have been shared. I did not find any special discounts on additional airmail that is part of the postal service. The main reason for this must be that international airmail was in the hands of international companies like Aero Espresso Italiana, CIDNA and Lufthansa. Parcel Post for the Balkan Postal Union discount was arranged according to the list no.3 in the 1936 Bucharest Contract. List 3 defined in the annex of the contract could not be found.

2.1. Поштанска допсиница: 5 крс – вредносна поштанска дописница Балканске поштанске уније, послата 27. маја 1938. године из Истанбула за Атину. Употреба је исправна у сваком аспекту. Најранији пример употребе. (Колекција Мехмет Акан)

2.1. Postcard: 5 krş.-valued Balkan Postal Union postal card mailed on 27 May 1938 from Istanbul to Athens. The usage is proper in every respect. The earliest known date of use. (Mehmet Akan Collection)

2.2. Поштанска дописница Беођлу Истанбул, послато: 13. јуна 1939. године. Послато за Букурешт, Румунија 16. јуна 1939. године. Додатно франкирање са 2 крс до вредности од 5 крс, посебна тарифа за Румунију. Један од неколико познатих примера употребе посебне балканске тарифе на поштанске дописнице. (колекција аутора)

2.2. Postcard: Beyoğlu İstanbul departure: 13 June 1939. Sent to Bucharest Romania on 16 June 1939. Added franking of 2 krş completed the 5 krş. special rate for Romania. One of the few known uses of the special Balkan rate on postal stationery. (author's collection)

2.3. Malatya Bez ve İplik Fabrikası, послато 22. децембра 1939. године. Послтао за Прага, франкирано са 5 крс, посебна тарифа за разгледнице за Чехословачку. Једна од неколико познатих. (колекција аутора)

2.3. *Malatya Bez ve İplik Fabrikası departure: 22 December 1939. Sent to Praha franking the 5 krş. special postcard rate for Czechoslovakia. One of the few known. (author's collection)*

2.4. Pismo: Галата Истанбул, послато 6. децембра 1940. године, послато за Манеутзи, Румунија 12. децембра 1940. године. Франкирано са 8 крс по специјалној тарифи за Румунију. Последња позната примена посебна балканске тарифе на писма (колекција аутора)

2.4. *Letter: Galata İstanbul departure: 6 December 40 Sent to Maneutzi Romania on 12 December 1940. Franking of 8 krş.stamp for special letter rate for Romania. Last known use of the special Balkan rate on letter. (author's collection)*

2.5. Писмо, Истанбул, послато 31. маја 1938. године за Праг, Чехословачка. Франкирано са 8 крс по специјалној тарифи за писма за Чехословачку (колекција аутора)

2.5. Letter: *Istanbul departure: 31 May 1938 Sent to Praha Czechoslovakia. Franking of 8 krş stamp special letter rate for Czechoslovakia. (author's collection)*

2.6. Писмо: Бабек, Истанбул, послато 14. децембра 1938 за Грчку. Франкирано са 16 крс, поштанске марке за посебну тарифу за препоручена писма по за Грчку. 8к за писмо + 8к за препоручену пошиљку (колекција аутора)

2.6. Letter: *Bebek, Istanbul, departure: 14 December 1938 Sent to Greece. Franking of 16 krş stamps for special registered letter rate for Greece. 8k. for letter + 8k. for registration. (author's collection)*

2.7. Писмо: Анкара, послато 1. јуна 1938. године. Одаслато за Београд, Југославија, 3. јуна 1938. године од стране званичника у 'Представништву Краљевине Југославије у Турској'. Франкирано са 16 крс по специјалној тарифи за регистроване пошиљке за Југославију. 8к за писмо + 8к за препоручену пошиљку. (колекција аутора)

2.7. Letter: Ankara departure: 1 June 1938 Sent to Belgrade Yugoslavia on 3 June 1938 by an official at the 'Legation Royale de Yougoslavie en Turquie' Franking of 16 krš. stamps for special registered letter rate for Yugoslavia. 8k. for letter + 8k. for registration. (author's collection)

2.8. Штампани материјали / разгледница: Галата Истанбул, послато 23. јула 1937. године. Послато за Праг, франкирано са 50 пара по специјалној тарифи за штампане материјале / разгледнице за Чехословачку. Једна од неколицине познатих. (Колекција Емре Утку)

2.8. Printed Metter /Greeting: Galata Istanbul, departure: 23 July 1937. Sent to Praha franking the 50 para special printed matter & greeting rate for Czechoslovakia. One of the few known. (Emre Utku Collection)

- 2.9. Купон за одговор: 12 крс (A&K Р Лоб): Купон за одговор продат по цени од 12 куруса смањено на 10 куруса за Балканску поштанску унију (у складу са Декретом бр. 14460 од 28. септембра 1940. године)
- 2.9. Reply Coupon: 12 krş. (A&K R Lo6): The reply coupons sold from 12 kuruş reduced to 10 kuruş for the Balkan Postal Union.(from the Decree No. 14460 from September 28, 1940)

- 2.10. Писмо без поштанске марке послато из Солуна за Истанбул 16. октобра 1936. године, таксирано са 16 крс, што је двоструко од Балканске тарифе од 8 крс (Колекција Емре Утку).
- 2.10. Stampless letter sent from Thessaloniki to Istanbul on 16 October 1936 was taxed at 16 kuruş which is the double of the Balkan rate of 8 kuruş. (Emre Utku Collection)

Референце

References

- Akan M. & Kuran T.,(2019). Microhistory of the Turkish Posts, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul
- Eskin, Şekip. Türk Posta Tarihi. Ankara: Ulus Basimevi, 1942
- Munakalat Vekaleti Posta, Telgraf ve Telefon Umumi Mudurluğu. Dahilî Muamelat—Haricî Muamelat. Ankara: PTT, 1933.
- Munakalat Vekaleti Posta, Telgraf ve Telefon Umumi Mudurluğu, Posta İşleri Reisliği. Harici Evrak Postası Uçak Müraselatına Ait Ücret Tarifesi. Haydarpaşa: Demiryollar Basimevi, 1940
- Onder, N. "İzahî Türkiye Posta, Telgraf ve Telefon Tarihi Kronolojisi 1840-1940". Teksir, 1666.
- Tanrıkut, A.(1968). Türkiye Posta ve Telgraf ve Telefon Tarihi ve Teşkilât ve Mevzuatı, (2). Posta Dairesi Başkanlığı, İstanbul.
- Temiz, Y. (1991). Specialized Postage Stamp Catalogue of Turkey. Burak Pul Evi Yayınları.
- PTT Genel Müdürlüğü Yayınları Publications of the PTT General Directorate İstatistik 1933. Haydarpaşa: Demiryollar Matbaası, 1934.
- Kanun ve Nizamnameler. Haydarpaşa: Demiryollar Matbaası, 1934.
- Posta Rehberi. İstanbul: Hanri Zellige ve Mahdumu Matbaası, 1935.
- Dahilî Posta Ücretleri Tarifesi. Haydarpaşa: Devlet Demiryollar Matbaası, 1936.
- Dahilî ve Haricî Posta Ücretleri Tarifesi. Haydarpaşa: Demiryollar Matbaası, 1938.
- Dahilî ve Haricî Posta Ücretleri Tarifesi. Haydarpaşa: Demiryollar Matbaası, 1939.
- Haricî Evrak Postası Uçak Müraselâtına Ait Ücret Tarifesi. Haydarpaşa: Demiryollar Matbaası 1940.

Часописи

Periodicals

Pul Meşeri. (1931-36). 1- 46.

Колекције

Collections

- Akan, Mehmet .The Postal Stationery of Turkish Republic
Akar,Selçuk. Turkish Republic Special
Kuran ,Timur. Postal Stationery of Turkey
Utku, Emre, Postal Rates of Turkey

* **Фират Акан, член ТФА, МСц студент на ТУМ (Технички Универзитет у Минхену), Техничка школа управљања**

МС, Политика и технологија, 2020. – 2023.

* **Firat Akan, TFA Member, MSc Student at TUM (Technical University of Munich) Technical School of Governance**

MS, Politics and Technology 2020 - 2023

75 ГОДИНА САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Убрзо након завршетка Другог светског рата увидело се да без свеобухватне организације, не може очекивати ангажованији однос друштва према филателији нити постојање свести о њеној значајној улози, која јој иначе припада. Уверени у неопходност јаке филателистичке организације, неколицина предратних филателистичких ентузијаста основала је Савез филателиста Србије 22. августа 1948. године. Савез филателиста Србије је од почетка имао ангажован однос према питањима заштите филателије и филателиста.

Изазове, активности, иницијативе, успоне и падове у првих пола века свог постојања, зналачки је и у свом стилу систематизовао и сублимирао Војислав Беговић, доајен српске филателије у књизи САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ 1948-1998: БЛИСТАВИХ 50 ГОДИНА. Ову хронику једне епохе српске филателије, сада доступну и у дигиталном облику на интернет страницама Савеза филателиста Србије, настављамо прегледом филателистичког живота после 1998.

Филателија у Србији је од почетка новог миленијума до данас доживела разне промене и развој, тако да нам доноси многе интересантне аспекте. Крупне промене на државном плану и распад Заједнице Србије и Црне Горе одразили су се и на филателистички живот.

Филателија, као хоби, доживела је повећану популарност у Србији у последње две деценије. Захвалност за то дuguје пре свега наглом развоју интернета, који је омогућио нови приступ филателији и свим њеним елементима. Многи колекционари користе онлајн платформе за едукацију или трговину филателистичког материјала. Осим тога, дигитализација је олакшала приступ информацијама филателиста путем онлајн каталогских база података. Савез филателиста Србије је благовремено препознао тренд дигитализације и отворио своју интернет страницу која функционише две деценије. На тај начин успео је не само да одржи на окупу постојеће чланове него и да добије нове.

Ништа мање није важна ни околност да ЈП "Пошта Србије" редовно издаје нове поштанске марке, које привлаче пажњу колекционара. Савез филателиста Србије често својим предлогима иницира емитовање пригодних издања инспирисаних српском и југословенском поштанској историјом. Издања, генерално речено, обухватају широк спектар тематских мотива, посебна издања поводом јубилеја или догађаја, као и марке посвећене познатим личностима или значајним местима у земљи. Увођењем нових технологија, филателија у Србији је постала модернија. Поштанске управе су прешле на дигитално дизајнирање и штампање поштанских марака, што је омогућило прецизнији и квалитетнији дизајн.

75 YEARS OF THE SERBIAN PHILATELIC FEDERATION

Soon after the end of the Second World War, there was an understanding that, without comprehensive organization, philately could not expect a more involved attitude of the society towards it or to play a more important role, which it deserved. Convinced of the necessity for a strong philatelic organization, several pre-war philatelic enthusiasts founded the Serbian Philatelic Federation on 22 August 1948. Since the very beginning, the Serbian Philatelic Federation was proactive and involved in issues concerning protection of philately and philatelists.

Challenges, activities, initiatives, successes and failures during the first fifty years of its existence were expertly and with style sublimated by Vojislav Begović, a forerunner of Serbian philately in his book "THE SERBIAN PHILATELIC FEDERATION 1948-1998: A MAGNIFICENT 50 YEARS". This chronicle of an era of Serbia philately, now available in digital format on internet pages of the Serbian Philatelic Federation, will be continued with an overview of philately in Serbia after 1998.

From the start of the new millennium, Serbian philately has seen numerous changes and developments, which resulted in many interesting aspects. Significant changes in the state, namely, the breakup of the State Union of Serbia and Montenegro, had its reflections in philately as well.

Philately as a hobby is enjoying increased popularity in Serbia in the last two decades. This is mainly thanks to the swift development of the internet, which enabled a new form of access to philately in all of its elements. Numerous collectors are using online platforms for education or trade in philatelic materials. In addition, digitalization enabled easier access to philatelic information through online catalogues and databases. The Serbian Philatelic Federation recognized the digitalization trend in due time and opened its internet pages, which have been functioning for the past two decades. In this manner, it succeeded in not only keeping its existing members, but also gaining new ones.

Of no less importance is the fact that the postal administration of the Republic of Serbia is regularly issuing new postage stamps, which attract the attention of collectors. The Serbian Philatelic Federation often initiates issuance of appropriate materials motivated by Serbian and Yugoslavian postal history with its proposals. Issues, in general, include a wide spectrum of thematic motives, special editions on occasion of anniversaries or events, and stamps dedicated to famous personalities or significant locations in the country. With the introduction of new technologies, philately in Serbia became more modern. Postal administrations switched to digital design and printing of postage stamps, which enabled higher quality and a more precise design.

Од изузетног значаја је то да је Савез филателиста Србије, уз подршку „Поште Србије“, наставио са редовним одржавањем филателистичких изложби: ЈУФИЗ X (2000), ЈУФИЗ XI (2002), ЈУФИЗ XII (2004), СРБИЈАФИЛА XIV (2007), БЕОГРАДФИЛА I (2011), СРБИЈАФИЛА XV (2012), Србија у Великом рату (2014), изложба у галеријском простору РТС-а где је приказана истраживачка акумулација колекционара Александра Боричића. Искорак и на овом плану у дигиталном смеру одиграо се 2020, када је одржан СОФИЗ I - прва српска онлајн филателистичка изложба, прва тог типа у овом делу Европе. Традиционално су одржаване и локалне изложбе у Апатину, Новом Саду и Бачком Петровцу. ПТТ музеј одржао је, на иницијативу и уз подршку Савеза филателиста Србије, низ предавања на тему поштанске историје као и изложбе посвећене разним годишњицама.

Излагачка филателија на међународном нивоу представља и даље једну од најважнијих активности Савеза филателиста Србије. На том пољу остварен је велики успех у протекле две деценије. Српски излагачи учествовали су редовно на међународним филателистичким изложбама и такмичењима. По правилу, високо оцењени изложци и златне медаље јесу нешто што је постало стандард за српске излагаче.

Мисију организоване филателије Савез филателиста Србије наставио је да реализује кроз национални часопис **ФИЛАТЕЛИСТА**, који је до октобра 2023. дошао до свог 282. броја. Увек актуелан, информативан, оријентисан ка сакупљачима, часопис **ФИЛАТЕЛИСТА** наставља да објављује стручне текстове који покривају широк корпус српске и југословенске филателије. Дигитализација није заобишла ни часопис **ФИЛАТЕЛИСТА**, те су електронске верзије неколико претходних бројева на интернет страницама Савеза филателиста Србије. Пројекат дигитализације свих бројева часописа **ФИЛАТЕЛИСТА** и њихова доступност на интернету биће реализована по завршетку наведеног.

Иако су за протеклих 75 година питања и изазови мењали облике, свакако су задржавали свој првобитни смисао и нису изгубили на својој актуелности све до ових дана. Упркос томе да је Савез филателиста Србије од оснивања покушавао да омладински део више и интензивније афирмише, то није уродило плодом или бар не у оној мери која би била задовољавајућа. Ипак, та матица сакупљача српске филателије успева и даље да одржи свој апсолутни континуитет како у колекционарском, тако и у излагачком смислу, уливајући при томе наду да ће наредни јубилеј – Првих 100 година СФС, бити дочекан са још лепшим и бољим резултатима.

Богдан Петровић
Владимир Милић

It is of extreme importance that the Serbian Philatelic Federation, with support from the Serbian Post, continued regularly holding philatelic exhibitions: JUFIZ X (2000), JUFIZ XI (2002), JUFIZ XII (2004), 2007 SERBIAFILA XIV (2007), 2001 BELGRADEFILA I (2011), 2012 SERBIAFILA XV (2012), Serbia in the Great War (2014), exhibition in the RTS Gallery that showcased the research collection of collector Aleksandar Boričić. A significant step forward towards digitalization was taken in 2020 with SOFIZ I – the first Serbian online philatelic exhibition, the first of its kind in this part of Europe. There were also traditional local exhibitions held in Apatin, Novi Sad and Bački Petrovac. The PTT Museum also held, at the initiative and with support from the Serbian Philatelic Federation, a series of lectures on the topic of postal history and exhibitions dedicated to various anniversaries.

Exhibition philately on the international level is still one of the most important activities of the Serbian Philatelic Federation. Great success was achieved in this field in the last two decades. Serbian exhibitors have regularly taken part in international philatelic exhibitions and contests. As a rule, highly ranked exhibitions and gold medals have become a standard for Serbian exhibitors.

The Serbian Philatelic Federation continued to champion the mission of organized philately through the national periodical FILATELISTA (THE PHILATELIST), which will have its 282nd issue in October 2023. Always current, informative, oriented towards collectors, this magazine continues to publish expert articles that cover a wide range of Serbian and Yugoslavia philately. Digitalization also affected the Philatelist magazine, and electronic versions of several previous issues are available on internet pages of the Serbian Philatelist Federation. The project of digitalization of all issues of this magazine with the aim of their availability on the internet is one of the ongoing projects.

Although issues and challenges have changed form in the last 75 years, they have certainly kept their initial significance and had not lost their relevance until these days. Despite the fact that the Serbian Philatelic Federation strived from its foundation to encourage and affirm its youth section, this has not yielded results that could be called entirely satisfactory. Still, the core group of collectors of Serbian philately manages to preserve its continuity in terms of collections and exhibitions, giving us hope that the next big anniversary – the first 100 years of the SPF, will be celebrated with even better and greater results.

**Bogdan Petrović
Vladimir Milić**

S F K - Auction house
est. 1919

Aukcija Auction 56

Marke, razglednice, poštanska istorija

Stamps, Picture Postcards, Postal History of the World

PUBLIC AUCTION INDEX 56

LIVE AUCTION STARTS AT SATURDAY 28th OCTOBER (1 PM) CET

Start 13 h LOTS 1 - 1102

LIVE AUCTION (SECOND DAY) STARTS AT SUNDAY 29th OCTOBER (1 PM) CET

Start 13 h LOTS 1103 - 2230

SFK AUCTION HOUSE
www.auction-sfk.com

Gospodar Jevremova 56, 11000 Belgrade, Serbia

+381 11 73 43 926, +381 63 20 10 18

filakrst@auction-sfk.com, sfkaukcija@gmail.com

FRONT

BACK

Belgrade, October 28 & 29 2023

NOTES

NOTES

NOTES

NOTES

NOTES

NOTES

ПОШТИН ПАКЕТОМАТ

Почело је!

Најугоднији начин
да преузмете свој пакет.
Брзо, паметно и лако!

Гран при омогућила Пошта Србије и FIP
The Grand Prix sponsored by Post of Serbia and FIP